

ZADRUGAR

G L A S I L O
N A B A V L J A L N E
Z A D R U G E
U S L U Ž B E N C E V
D R Ź A V N I H
Ž E L E Z N I C

V

L J U B L J A N I
L E T O ° X I V

4

V S E B I N A

PRED LETNO SKUPŠČINO / VABILO NA XVI. REDNO SKUP-
ŠČINO / BILANČNO POROČILO IN POJASNILA K BILANCI /
NEOSNOVANA KRITIKA / PREHRANA / ZADRUŽNA PRODA-
JALNA / ZADRUŽNI VESTNIK

Preden se odločite za nakup

pomladanskega blaga

si oglejte naše velike najnovejše izbire v kamgarnu, športnem suknu, blagu za damske obleke, plaščih in kostumih ter moških spomladanskih površnikov.

Opozorilo

Opozarjamo naše člane, naj v bodoče, zlasti v terminskih dneh prinašajo s seboj za nabavo mlevskih izdelkov platnene vrečice, kar je v interesu članov samih. Blago, ki ga prevzamejo v vrečicah, se ne raztrese, razen tega pa se članu hitreje postreže. S tem v zvezi naprošamo člane, naj prinašajo s seboj tudi nahrbtnike, odnosno košare, da bi se na ta način izognili zamudnemu zavijanju nabavljenega blaga in stroškom, ki za potrošeni čas in papir podražijo blago. Ljubljanski in mariborski člani naj pri naročilu v blagajni točno povedo, kakšno embalažo so oddali v trgovini; člani s proge pa naj isto označijo na naročilnici. Vreče, steklenice in drugo posodo je označiti z imenom, člansko številko in nazivom blaga, za katerega je dotična embalaža namenjena. Uvažujte to opozorilo, ker bo s tem zamenjava embalaže skoro nemogoča in bodo odpadle tozadevne reklamacije.

Dalje prosimo člane, da priložijo vsaki reklamaciji, ki jo je točno pojasniti, tudi originalni račun, da se s tem pospeši rešitev.

Mlevski izdelki

predvsem koruzna moka in zdrob, se zlasti v pomladanskem času kaj radi pokvarijo. Svetujemo, da hranite to robo odprto, v hladnem, suhem ter zračnem prostoru.

Med

Zelo učinkovito in blagodejno sredstvo proti prehladu, davici, angini in obolenju na dihalnih organih je čaj z medom.

Med je najbolj redilno hranilo, ki pospešuje prebavo in ojačuje kri. Najmanjša količina medu koristi otroku več, kakor vsa druga sladkarija. Zato dajte svojim otrokom medu!

Z A D R U G A R

GLASILO NABAVLJALNE ZADRUGE USLUŽBENCEV DRŽ. ŽEL.

Št. 4

Ljubljana, 30. aprila 1938

Leto XIV

Pred letno skupščino

Sloga jači, nesloga tlači! Tako govori star pregovor, znan vsem narodom že od davnih dni. Preresnične vsebine teh besed bi se morali vedno zavedati zlasti majhni narodi in usmeriti vsa svoja prizadevanja v enotne pravce, tako da bi ne šlo v izgubo ničesar, kar se da s skupno voljo in s složnim delom koristnega doseči. V dneh, ki nas še ločijo od XVI. redne skupščine naše zadruga, naj bi si citirani pregovor vzeli k srcu vsi zadružniki, zlasti pa delegati slovenskih železničarjev, ki bodo presojali dosedanje in določali o nadaljnjem zadružnem delovanju.

Z ljubeznijo in polni idealizma so pred 16. leti začeli graditi našo zadrugo njeni ustanovitelji. Gradili so na zdravo in trdno podlago. **V z a j e m n a p o m o č** naj bi vodila zadružnike do cilja: ustvariti ustanovo, ki naj strne vse naše železničarje v močni, krepko povezani in nerazdružljivi enoti, ki bo železničarje osamosvojila gospodarsko, jim v nesreči in stiski nudila pomoč, pa tudi socialno in kulturno dvigala železničarski stan.

Počasi je rasla stavba, kajti je bilo z vseh strani mnogo nasprotstva, nezaupanja in nerazumevanja. Ali upravni odbori so pogumno gradili naprej. Po likvidaciji bivše uradne gospodarske poslovalnice južne železnice je zadruga sprejela pod svoje okrilje tudi njene bivše člane. Tako je nastala mogočna zgradba, ki že dolgo let ščiti slovenske železničarje in njih rodbine. Z nesebičnim delom so voditelji zadrugo dvignili na višino, ki je ne uvažujejo samo v naši domovini, temveč cenijo tudi izven mej države. Upravni odbori gotovo niso vsakega započetega dela brez napak izvedli. Ali greši lahko samo tisti, ki dela. Pri večkrat tako zamotanih poslih, ki jih vrši zadruga, so pogreške tembolj razumljive. Dejstvo pa je, da so si člani vseh odborov vedno prizadevali, dvigniti zadrugo v korist njenih članov in v dobrobit skupnosti slovenskih železničarjev.

Prijatelji zadružniki! Ali naj v dobi, ko se v borbi za skupne koristi vsi stanovi združujejo, naš železničar cepi svoje moči? Ali naj svojo lepo gospodarsko ustanovo slabimo, mesto da bi v njej zbrali prav vse železničarje, ki še niso pod njenim krovom?

Ali naj radi enega ponesrečenega posla grenimo življenje in izpodkopavamo ugled ljudem, ki so se združnemu delu posvetili z dušo in telesom, se za skupnost žrtvovali in pri tem premnogokrat morali zanemarjati svoje lastne družine? Ali naj plodonosno delo zadruge, oprto na podporo zavednega članstva, radi nebistvenih nesoglasij in različnih naziranj trpi v svojih temeljih?

S takimi in podobnimi občutki čitamo predloge po delitvi zadruge, spremembi pravil in pravilnika o volitvah delegatov, ukinitvi kolektivnega zavarovanja, ponavljajočo se zahtevo, naj se radi nekdanje mesarije sodijo in obsodijo odborniki itd.

Ker nam mora biti naša ustanova in njena bodočnost pri srečanju opozarjamo: Zadržniki! Presojajte vsa ta vprašanja trezno, imejte pred očmi korist skupnosti, izločite vsako miselnost, ki ogroža slogo in slabi gospodarsko moč železničarjev. Naša zadruga služi enako nam vsem. Čim jačja bo, tem lažje bo čuvala tudi krajevne interese na svojem področju.

Delegati! Ko boste na letošnji skupščini o teh resnih vprašanjih odločali, presojajte trezno, stvarno, brez strasti; tako kakor mora presojati slovenski železničar in pravi zadrugar.

Ponavljamo: V slogi je moč! Naša stavba še ni dograjena, še je potrebno smotrnega, skupnega dela. Slovenskega železničarja nikakor ne sme zadeti očitek, da je obstal sredi pota ali celo začel razdirati, kar je z vztrajnostjo zgradil.

Vabilo na

XVI. redno skupščino

Nabavljalne zadruge uslužbencev državnih železnic r. z. z o. j. v Ljubljani, ki se bo vršila po delegatih, izvoljenih dne 23. februarja 1936, v Ljubljani, dne 26. maja 1938 ob 8. uri v prostorih kina „Sloge“, palača Ljubljanski dvor, Kolodvorska ulica.

DNEVNI RED:

1. Konstituiranje skupščine.
2. Čitanje poročila upravnega odbora o poslovanju zadruge in letnih sklepnih računih za poslovno leto 1937 in predloga, kako naj se razdeli poslovnih prebitkov.
3. Čitanje poročila nadzornega odbora o poslovanju zadruge in letnih sklepnih računih za poslovno leto 1937 in o predlogu za razdelitev poslovnega prebitka ter predloga o podelitvi razrešnice.
4. Razprava in sklepanje:
 - a) o odobritvi poročila upravnega odbora,
 - b) o odobritvi poročila nadzornega odbora,
 - c) o odobritvi sklepnih računov,
 - č) o odobritvi predloga o razdelitvi poslovnega prebitka,
 - d) o razrešnici članom upravnega in nadzornega odbora.

5. Razprava in sklepanje o predlogu delegatov mariborskega okoliša „Delitev Nabavljalne zadruga r. z. z o. j. Ljubljana v dve samostojni zadrugi, in to Ljubljana in Maribor s pripadajočima dosedanjima področjima.“
6. Razprava in sklepanje o spremembah posameznih členov Pravilnika o volitvah delegatov in njih namestnikov za skupščine Nabavljalne zadruga po predlogih upravnega odbora in delegatov.
7. Sklepanje o spremembi pravil po predlogih delegatov in upravnega odbora čl. 1, t. 2, čl. 19, t. 1, čl. 21, t. 1, čl. 23, t. 1c, čl. 30, t. 1, čl. 42, t. 2.
8. Določitev najvišje vsote, do katere sme upravni odbor zadrugo zadolžiti s posojili in nakupom robe (§ 29. t. 4 zakona).
9. Določitev najvišje vsote, do katere sme dajati zadruga zadružnikom robo na up.
10. Dopolnilna volitev članov upravnega in nadzornega odbora in volitev namestnikov za člane obeh odborov.
11. Sklepanje o predlogih upravnega odbora.
12. Sklepanje o predlogih in pritožbah zadružnikov.
13. Slučajnosti.

Skupščino tvorijo delegati na podlagi čl. 42 zadružnih pravil ter § 28. t. 3, zakona.

Ako skupščina ob določeni uri ne bi bila sklepčna, se bo vršila na istem kraju in z istim dnevnim redom pol ure kasneje nova skupščina, ki bo polnoveljavno sklepala ob vsakem številu prisotnih delegatov (čl. 51, t. 2, zadružnih pravil) izvzemši o točkah za spremembo pravil zadruga in delitev zadruga (t. 5. in 7. dnevnega reda), čl. 51, t. 3, pravil in § 33, t. 5, zak.

Letni račun je članom na vpogled v prostorih zadruga na Masarykovi cesti št. 17/II, soba št. 17 vsak delovni dan med 16. in 18. uro od vstevši 18. maja t. l. naprej (§ 58, t. 5. zakona).

Popolno besedilo sprememb pravil, ki se predlagajo, bo 6 dni pred skupščino razpoloženo na vpogled zadružnikom v vseh poslovalnicah zadruga (čl. 45, t. 2, pravil).

Vsak delegat more na skupščini izvrševati svoje pravice osebno. Ako bi bil delegat zadržan udeležiti se skupščine, poveri z zastopanjem namestnika iz svojega volišča. Namestniku mora izročiti lastnoročno podpisano pooblastilo za zastopstvo in pooblastilo, katero prejme zase od zadruga (čl. 25 pravilnika o volitvah delegatov).

Vsak delegat mora prinesiti pismeno pooblastilo, ki mu ga dostavi zadruga (čl. 56 t. 2 pravil).

Dnevnice se izplačajo delegatom po sklepu skupščine.

Opomba: Skupščini smejo prisostvovati, ako se izkažejo s člansko izkaznico, tudi drugi člani zadruga, ki niso delegati. Ti zadružniki pa na skupščini nimajo pravice razpravljati in odločati (čl. 48 t. 1 pravil).

V sredo, dne 25. maja ob 15. se začne v glasbeni dvorani železničarskega glasbenega društva „Sloge“ v Ljubljani, Pražakova ul. 19, konferenca delegatov, na kateri se bodo predhodno obravnavale točke dnevnega reda, da se pospeši uspešno delo na skupščini sami. Vabimo vse delegate, da polnoštevilno pridejo na to konferenco.

V Ljubljani, dne 30. aprila 1938.

Za upravni odbor:

Luschützky Josip, s. r.
tajnik.

Klebel Emil, s. r.
predsednik.

Aktiva.
I. Čista bilanca na

	Din	p	Din	p
1. Gotovina			143.934	76
2. Zaloga:				
a) manufaktura, obl. predm., porcelan	3.685.220	50		
b) specerija in drugo	4.315.291	72		
c) kurivo	61.971	90	8.062.484	12
3. Vloge:				
a) čekovni zavod, Ljubljana	32.730	41		
b) denarni zavodi, Ljubljana	343.954	50	376.684	91
4. Dolžniki:				
a) razni	2.042.078	83		
b) člani	8.066.722	73	10.108.801	56
5. Ljubljanska kreditna banka, Ljubljana:				
prioritetne delnice			300.000	—
6. Udeležbe in kavcije:				
a) pri Savezu Nabavljajlnih zadrug, Beograd	80.000	—		
b) pri Stavbni zadrugi „Bajtar“, Ljubljana	1.800	—		
c) kavcije	6.753	90	88.553	90
7. Premičnine po odpisu			1.789.270	50
8. Nepremičnine po odpisu in parcele			3.164.131	90
9. Račun gradbe hiš:				
a) Savez Nab. zadrug, Beograd	254.994	53		
b) Ing. Pretner, Ljubljana	3.983	79		
c) zaloga materijala	16.086	97	275.065	29
10. Razni računi in prehodne postavke			177.060	85
			24.485.987	79
V Ljubljani, dne 31. decembra 1937.				

	Din	p	Din	p	Din	p
1. Režija:						
a) Osební izdatki:						
Plače in odškodnine osobju	2.649.983	36				
Boln. in pok. zavarovanje	294.824	57				
Plače upr. in nadz. odboru	151.800	—				
Odškodnine raznim	65.376	55				
Potnine	33.793	—	3.195.777	48		
b) Najemnine	86.013	50				
Kurjava in razsvetljava	87.933	25	173.946	75		
c) Pisarniški stroški:						
Poštšina, telefon, brzojav	52.136	55				
Tiskovine, posl. knjige in pi-sarniške potrebščine	72.275	15	124.411	70		
d) Zadrúžna propaganda:						
Glasilo „Zadrukar“, tisk in honorarji	145.802	37				
Zadrúžni koledar	15.308	—				
Zadrúžni cenik	12.000	—				
Sprejemi gostov, proslava za-družnega dneva	15.886	05				
Objave, listi in revije	12.551	—				
Izdatki za občni zbor	32.857	25				
Izdatki za razstavo in kongres v Ljubljani	15.441	70	249.846	37		
e) Vzdrževanje hiš in lokalov	50.196	10				
„ inventarja	17.379	38				
„ službene obleke	16.872	96	84.448	44	3.828.430	74
2. Podpore					90.377	16
3. Obresti in provizije:						
Obresti Savezu	294.094	—				
Obresti ostalim	8.996	—				
Stroški čekov, zavoda	18.657	05			321.747	05
4. Adaptacije					67.155	65
5. Zavarovalnine					60.642	50
6. Davki in takse					969.876	93
7. Odpisi:						
Inventarja	194.526	48				
Nepremičnin	55.413	86				
Neizterljivih dolgov	11.095	17			261.035	51
8. Pravni in drugi stroški					16.418	25
9. Poslovni prihranek					24.321	94
					5.640.005	73
V Ljubljani, dne 31. dec. 1937.						

Dobiček.

103

III. Kretanje članov in deležev

Pričetkom leta 1937 je bilo članov . . .	7799	z deleži	7799
Tekom leta 1937 je pristopilo članov . .	349	„ „	349
„ „ 1937 je odpovedalo članov . . .	155	„ „	155
„ „ 1937 je prenehalo članstvo vsled smrti in premestitve	97	„ „	97
Stanje članov dne 31. decembra 1937 . .	7896	z deleži	7896

Za knjigovodstvo:

Markov Vladimir s. r.

Tajnik upravnega odbora:

Luschützky Josip s. r.

Predsednik upravnega odbora:

Klebel Emil s. r.

Podpredsednik upravnega odbora:

Juh Leopold s. r.

Člani upravnega odbora:

Čerček Srečko s. r., Lavrič Jože s. r., Masič Pavle s. r., Maganja Jos. s. r.,
Artič Franjo s. r., Verhovšek Vojteh s. r., Brecelj Franjo s. r.

Na osnovi čl. 27 zadruginih pravil smo pregledali čisto bilanco, račun izgube in dobička ter izkaz kretanja članov in deležev, primerjali z glavnimi in pomožnimi knjigami in ugotovili, da so pravilni.

Tajnik nadzornega odbora:

Feldin Hinko s. r.

Predsednik nadzornega odbora:

Furlan Josip s. r.

Člani nadzornega odbora:

Ing. Finc Fr. s. r., Frole Iv. s. r., Žorga Rudolf s. r., Korošec Blaž s. r.

Pojasnila k bilanci za l. 1937

Aktiva.

1. Gotovina.

Stanje v zadrugnih blagajnah 31. decembra 1936	din	247.462:51
Tekom leta so blagajne prejele	„	48.764.956:04
	Skupaj: din	49.012.418:55
Tekom leta so blagajne izdale	„	48.868.483:79
Stanje gotovine v blagajnah 31. decembra 1937. . . .	din	143.934:76

2. Zaloga manufakture.

V vseh prodajalnah je znašala dne 31. dec. 1937 zaloga manufakture po nabavni vrednosti:

a) Prodajalna Ljubljana glavni	din	2,584.077·20
b) Prodajalna Maribor kor. kol.	„	539.395·65
c) Maribor glavni kolodvor	„	961.747·65
Skupaj: din		3,685.220·50

V tej zalogi je vpoštevana tudi zaloga stekla, porcelana, galanterije, konfekcije in zaloga šivalnice. Konec leta 1937 je bila nabavna vrednost zaloge tega blaga napram letu 1936 manjša za din 220.671·44, kar se deloma pojasnjuje tudi s tem, da je bil v manufakturnih prodajalnah tik pred popisom, v zadnjih dneh decembra, zelo živahen promet. Izbirna možnost v posameznih sortimentih je bila na zadostni višini. Promet manufakture se je v celoti napram letu 1936 zvišal za din 631.766·77, in sicer je porastel manufakturni promet za din 587.447·69 v kreditnih nakupih, za din 44.319·08 v gotovinskih nakupih.

3. Zaloga specerije in drugo.

a) V centralnem skladišču Ljubljana	din	243.403·50
b) V prodajalni Ljubljana glav. kol.	„	1,355.707·75
c) V prodajalni Ljubljana gor. kol.	„	860.947·10
č) V prodajalni Jesenice	„	386.736·95
d) V prodajalni Maribor gl. kolodvor	„	87.768·35
e) V prodajalni Maribor kor. kolodvor	„	1,305.185·90
Skupaj: din		4,239.749·55

Dalje zaloga živil v menzi, mlekarni, knjige in zaloga

lesa v mizarski delavnici	„	75.542·17
-------------------------------------	---	-----------

Celotna zaloga pod 3. predstavlja tedaj vrednost . . . din 4,315.291·72

Zaloga je napram letu 1936 porasla za din 486.438·51, predvsem radi otvoritve nove združne prodajalne na Jesenicah (glej pod č). Na višjo vrednost zaloge pa so vplivale seveda tudi zvišane nabavne cene posameznih specerijskih predmetov. Radi zvišanih tržnih cen je predvsem porasel tudi specerijski promet napram letu 1936 za din 1,667.860·07, in sicer je porasel specerijski promet za din 773.141·67 v kreditnih nakupih, v gotovinskih nakupih pa za din 894.718·40.

4. Zaloga kuriva.

a) V prodajalni Ljubljana gl. kol. (kolobarji) . . .	din	409·20
b) V prodajalni Ljubljana gor. kol. (drva in premog)	„	41.038·70
c) V prodajalni Maribor kor. kol. (drvi in premog)	„	20.524·—

Skupna zaloga kuriva po nabavni vrednosti je znašala din 61.971·90

in je bila napram oni iz leta 1936 večja za nabavno vrednost din 36.363·40. Z drvni smo imeli znatne težkoče. Ker je splošna potrošnja v zvezi z omejenim izvozom v prejšnjih letih nazadovala, niso imeli dobavitelji na zalogi zadostne količine dovolj suhih in zdravih drv. Ko pa se je odprl trg za izvoz v inozemstvo, je doma pričelo občutno primanjkovati drv, cene so skokoma rastle in še kljub visokim cenam jih je bilo težko dobiti. V splošnem

smo članstvu vendar postregli po največji možnosti kljub dokaj močnemu povpraševanju. Kakovost drv v nekaterih primerih ni ustrezala in smo morali že dobavljena drva staviti dobaviteljem na razpolago. Da bi ne ostalo članstvo brez drv, smo, prisiljeni po razmerah, kupili stoječ les (brez zemlje) blizu Radohove vasi in na Pohorju blizu Maribora. Drva se napravljajo in dovažajo in bomo imeli na ta način poleti zdrava in cenejša drva na razpolago. V velikopotezne akcije, v nakupe večjih gozdnih kompleksov (z zemljo vred) se pa kljub večjim ponudbam radi riskantnosti nismo mogli spuščati.

5. Vloge.

Najživahnjejši denarni promet izkazujemo s Poštno hranilnico (s čekovnim zavodom). Vloge tekom leta so znašale din 23.091.538'01, izplačila pa din 23.058.807'60. Razlika din 32.730'41, ki je dne 31. decembra 1937 preostala v čekovnem zavodu, predstavlja ostanek vplačil dolžnikov izven Ljubljane. Vloge pri čekovnem zavodu nam služijo za kritje naših tekočih obvez do drugih imetnikov čekovnih računov v naši državi. Preostali večji zneski pa se redno prenašajo v bančne zavode, ker se tu obrestujejo, dočim se v Poštni hranilnici tekoče vloge ne obrestujejo. Vse naše obveznosti v inozemskem kliringu plačujemo po Ljubljanski kreditni banki in Prvi hrv. štedionici, kjer nalagamo v glavnem ves prosti denar tekom meseca. Vse naše vloge v denarnih zavodih razen zneska din 86.210— na starem računu v Ljubljanski kreditni banki so likvidne. Konec leta 1937 smo imeli v Ljubljanski kreditni banki na novem računu din 8270—, v Prvi hrv. štedionici din 123.840—, v Kreditni zadrugi u. d. ž. v Ljubljani din 59.657—, v Kreditni zadrugi drž. usl. v Mariboru pa din 65.977'50. Obresti so 4%, le vloga starega računa v Ljubljanski kreditni banki se obrestuje po 2%.

6. Dolžniki.

Med dolžniki v znesku din 2.042.078'83 je vsebovana akontacija dinarjev 1.900.000—, ki smo jo doslej plačali Fondu za zgradbo stanovanjskih hiš za odkup hiše na Masarykovi cesti 17, kjer se nahajajo poslovni prostori centrale. Ostanek din 142.078'83 so naše običajne kratkoročne terjatve iz raznih poslovnih zvez.

Zadruharji-dolžniki so 31. dec. 1937 dolgovali din 8.066.722'73, 31. dec. 1936 pa din 7.501.098'66. Dolg članov se je tedaj znatno povečal za din 565.624'07. — 4464 članov iz območja ljubljanskih prodajalen so dolgovali din 4. 340.928'40, kar je din 972— povprečno na člana. 2897 članov iz območja mariborskih prodajalen je dolgovalo din 3.447.981'82, kar je din 1190— povprečno na člana, 535 članov iz območja prodajalne Jesenice je dolgovalo din 277.812'51, kar je din 520— povprečno na člana.

Pri članstvu 7896 in dolgu din 8.066.722'73 znaša povprečni dolg na člana din 1022—.

Po višini so bili dolgovi razporejeni takole: do din 1000— je dolgovalo 3024 dolžnikov (v letu 1936 — 3441), do din 2000— je dolgovalo 1646 dolžnikov (v l. 1936 — 1439), do din 3000— 747 (v l. 1936 — 596), nad din 3000— pa 568 (v letu 1936 — 420) dolžnikov-članov.

Iz gornjih številk sledi, da je splošna zadolženost in terjatev zadruge do članstva znatno porastla. Vzrokov je več, glavna pa sta: porast cen življenjskim potrebščinam in prenizki prejemki železničarjev. Vprašanje raz-

dolžitve železničarjev postaja vsak dan bolj pereče. Naloga vsakega posameznega, predvsem pa nas vseh kot celote je, da se s smotrnimi ukrepi dokopljemo do boljših gmotnih in socialnih razmer. Zadruga doprinaša ogromne žrtve v korist celote, ne more in ne sme pa več dovoljevati, da bi zadolžitev še naraščala. Zadrugina uprava je skrajno pazljivo odobraval kredite, pa vendar ni mogla preko socialnih težkoč, v katerih živi naš železničar.

Prioritetne delnice Ljubljanske kreditne banke v vrednosti din 300 ti-soč predstavljajo 3000 delnic po din 100.— nominalne vrednosti, ki se obrestujejo po 4%. Ta znesek je ta čas še nelikviden.

Naša zadruga je včlanjena pri Zvezi nabavljajalnih zadrug v Beogradu in ima tam položen na vsakih 100 članov po en delež. Do sedaj smo imeli plačane deleže za 7900 članov, to je 79-krat po din 500.—, kar da din 39.500.— in smo ta znesek izkazali v bilanci za l. 1936. Zveza nabavljajalnih zadrug pa je lansko leto na svoji skupščini, ki se je vršila dne 30. VI. 1937 v Ljubljani, sklenila, da vplačajo pri njej včlanjene zadruge na vsakih 100 članov še po en nadaljnji delež din 500.—. Za 8000 članov znaša tedaj obvezna udeležba 80 krat 1000 = din 80.000.—. Razliko na udeležbi v znesku 40.500 dinarjev smo nadoknadili v letu 1937, radi česar izkazujemo iz tega naslova din 80.000.— v bilanci. Pri stavbni zadrugi „Bajtarju“ imamo 6 deležev po din 500.—.

Kavcije v znesku din 6.562·90 v Ljubljani in din 191.— v Mariboru so kavcije pri Direkciji drž. železnic in pri Direkciji pošte in brzojava.

7. Premičnine.

izkazujemo po 10% odpisu v skupni vrednosti din 1.789.270·50. V tem znesku je vsebovana vrednost celokupnega inventarja v trgovinah in pisarnah v Ljubljani, Mariboru in na Jesenicah, v železničarski menzi v Ljubljani in vsa vozila, dalje inventar Mladinskega doma v Gozdu Martuljku. V letu 1937 smo dokupili inventarja za novo prodajalno na Jesenicah, za novo-zgrajeni Mladinski dom, za novo preadaptirano prodajalno v Šiški in ostale inventarne predmete.

Odprodali smo na inventarju Zvezi nabavljajalnih zadrug za Ko—op hotel, Železničarski čebelarški zadrugi v Ljubljani in izvršili običajen odpis v znesku din 258.375·18.

8—10. Nepremičnine dograjene in nepremičnine v gradnji.

Vrednost dograjenih nepremičnin po odpisu je zaradi dovršenih stavb Mladinskega doma v Gozdu Martuljku, prodajalne na Jesenicah in gospodarskega poslopja v Šiški porasla in se sestavlja sledeče:

a) hiša v Šiški	din	717.838.—
b) hiša na Jesenicah	„	359.733.—
c) mladinski dom v Gozdu	„	1.127.008.—
č) vodnjak v Gozdu	„	63.997.—
d) gospodarsko poslopje v Šiški	„	71.111.—
e) upravna hišica v Gozdu z gospodarskimi poslopi	„	115.540·60
f) tehlnica v Šiški	„	11.957·40
g) tehlnica v Mariboru	„	15.286.—
h) baraka v Mariboru (za premog in drva)	„	12.234·60

Skupaj din 2.494.705·60

Na računu nepremičnin v gradnji je bilo konec leta 1937 še par postavk prehodnega značaja, ki so že odnosno bodo tekom leta 1938 dokončno likvidirane. Vprašanje in obračun bazena je v zvezi z odprodajo dela naše parcele v Gozdu Martuljku in bo rešeno v doglednem času z Zvezo nabavljalnih zadrug. Realna vrednost teh postavk znaša din 275.065·29.

Konec leta 1937 smo bili lastniki:

a) parcele v Polju 3821 m ² v vrednosti	din	28.603·60
b) parcele v Gozdu 53.384 m ² v vrednosti	„	149.102·70
c) parcele v Mariboru 3487 m ² v vrednosti	„	491.720—
Skupna vrednost parcel 60.692 m ²	din	669.426·50

Radi odprodaje dela parcele v Gozdu Martuljku Zvezi nab. zadrug za zidavo doma M. Vošnjaka se je površina parcel znižala za 5102 m² in za znesek din 26.719·50. Zveza je plačala za parcelo din 28.240—.

11. Razni računi in prehodne postavke v znesku din 177.060·85 se našajo na sledeče:

a) Dolg raznih zadrug dravske banovine za skupni koledar v znesku	din	23.790—
b) Dolg raznih tvrdk za oglase v koledarju	„	51.090·50
Koledar za leto 1938 smo založili v 16.500 izvodih pod vodstvom našega urednika g .dr. Benka Leopolda skupno z drugimi zadrugami, ki so prevzele gotov del izvodov in nam do 31. dec. 1937 še niso poravnale svojih obveznosti. Isto velja za oglase.		
c) Dolg direkciji drž. žel. v Ljubljani za tehtnico v kurilnici v Mariboru v znesku	„	13.563·75
Tehtnico odplačuje žel. uprava z ubrano tehtarino.		
č) Razna predplačila	„	4.091—
d) Akontacija za stoječ bukov les na Pohorju za napravo drv, ki se bo obračunala v l. 1938 po končanem sekanju drv	„	34.525·60
e) Denarni odvod prodajalne Jesenice, odposlan 31. decembra 1937 po čekovnem uradu in sprejet v centrali šele 3. I. 1938	„	50.000—

Skupaj din 177.060·85

Skupna aktiva din 24.485.987·79

Pasiva.

1. Deleži članov.

Stanje plačanih deležev konec leta 1936 je znašalo din 2.384.560·50
Izplačalo se je in prepisalo tekom leta 1937 na račun deležev „ 97.660·19

Ostane din 2.286.900·31

Vplačali so člani na deležih tekom l. 1937 „ 94.697·69

Stanje članskih deležev konec l. 1937. znaša din 2.381.598—

Tedaj manj za din 2.962·50

2. Upniki pri zadrugi.

a) Zveza N. Z. skadentni račun	din	995.333.—
b) „ „ tekoči račun	„	3.558.689.—
c) „ „ robni račun	„	1.865.812:50
č) „ „ račun za dom na Masarykovi cesti . . .	„	1.297.553.—
d) „ „ račun zavarovanja članov	„	2.170.377:90
Skupen dolg pri Zvezi N. Z. znaša tedaj 31. XII. 1937	din	9.887.765:40
in je napram dolgu od 31. XII. 1936	„	6.635.472.—
večji za	„	3.252.293:40

Porast dolga pri Zvezi N. Z. izvira predvsem iz sklepa lanske XV. redne skupščine, ki je sklenila kolektivno posmrtno zavarovanje zadruginega članstva pri Zvezinem združnem zavarovanju. Znesek din 2.170.377:90 smo prenesli iz računa garancijske štednje (l. 1934—1936), ki je bila knjižena do sedaj tudi v pasivi, na račun Zvezinih terjatev za združno zavarovanje.

Nadalje izvira porast dolga pri Zvezi še iz skadentnega kredita 995.333.— dinarjev. Ta dolg bo tekom leta 1938 povsem izravnán. Takozvani tekoči račun v znesku din 3.558.689.— v redu odplačujemo po sklenjeni pogodbi v mesečnih obrokih po 21.600.— dinarjev in bo v letu 1951 odplačan. Račun za dom na Masarykovi cesti se tudi v redu odplačuje v mesečnih obrokih po din 25.000.— in bo likvidiran v letu 1945 v smislu sklenjenega dogovora. Robni račun je naš odprt račun pri Zvezi za blago, ki ga sproti dobavljamo preko Zveze in zopet odplačujemo. Konec decembra je dosegel znesek din 1.865.812:50.

Dolg raznim upnikom-dobaviteljem v znesku din 642.602:90 je deloma nastal radi tega, ker je bilo blago dobavljeno pred zaključkom leta, fakture za to blago pa smo prejeli šele po zaključku leta.

3. Fondi.

Rezervni fond se je zvišal z dotacijo iz poslovnega prihranka nedvignjenih povračil, itd. na din 6.903.982:51

Kreditni fond se je zvišal za din 1.942:08 na din 15.941:17

Dobrodelni fond je bil v letu 1937 z nakazili za podpore članov popolnoma izčrpan.

Posmrtninski fond je znašal konec leta 1936 din 868.097.—
manj tekom leta izplačanih posmrtnin (124) „ 159.477:33

Ostanek din 708.619:67

smo dopolnili s prispevki združnega zavarovanja ZNZ za 152 primerov „ 12.447.—

in votiranjem garancijske štednje 1934—1936 „ 224.353:50

tako, da je ta fond koncem leta 1937 znašal din 945.420:17
tedaj za din 77.323:17 več napram letu 1936. O pomenu in uporabi glej „Zadругarja“ štev. 5—6/1937, 3/1938 in članek v tej številki!

4. Štednja.

Konec leta 1937 je na nedvignjeni štednji ostalo din 14.633·19
 Garancijska štednja, t. j. vsakoletni ostanek član-
 skih prihrankov, ki niso v celoti izplačani s povračilom
 in delnimi izplačili posmrtnin. Znesek te garancijske šted-
 nje, ki se je do konca leta 1936 nabral skupno z rednimi
 povračili od l. 1936, in ki je bil v bilanci za leto 1936 knji-
 žen pod postavko „garancijska štednja članov“ v znesku din 4.417.127·—
 se v bilanci za leto 1937 ne pojavlja več, ker je bil izčrpan
 odnosno preknjižen na sledeči način:

a) kot povračilo za leto 1936 je bilo članom v začetku leta 1937 izplačano odnosno članom-dolžnikom odpi-
sano od njihovega dolga v znesku	din 1.990.501·35
b) kot dolg Zvezi v obliki zavarovalnih premij za za-
družno zavarovanje smo preknjižili	„ 2.192.044·15
c) na posmrtninski fond preknjiženo	„ 224.353·50
č) na nedvignjeno štednjo (od leta 1937)	„ 10.228·—

kar predstavlja likvidirano postavko v znesku	din 4.417.127·—
V bilanci za leto 1937 je knjižena tedaj samo garancijska štednja članov za leto 1937. Ta štednja znaša	din 2.473.474·—
Ker pa je bilo članom do 31. dec. 1937 po nakaznicah iz- dano blaga v vrednosti	„ 112.293·90
je v bilanci izkazana štednja per saldo v znesku	din 2.361.180·10

Ta znesek se porazdeli na 2%zavarovalno premijo za leto 1937 za za-
družno zavarovanje po sklepu združne skupščine, ostalo pa se izplača čla-
nom kot povračilo za leto 1937, odnosno se pri članih -dolžnikih zniža za-
drugi na terjatev za višino zneska povračila.

5. Kaviče v znesku din 52.383·16 so garancije poedinih tvrdk za dela pri
stavbah in drugo.

6. Prispevki za Mladinski dom Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja.

se sestavljajo konec leta 1937 sledeče:

Zbirka železničarjev, zbrana po direkciji drž. železnic, ki jo je izročil kuratorij v korist gradbe doma	din 225.000·—
Zveza nabavljalnih združenj je darovala	„ 50.000·—
Kreditna zadruga usl. državnih železnic, Ljubljana	„ 30.000·—
Mestna občina ljubljanska	„ 24.875·—
Udruženje jugosl. narodnih žel. in brod. Ljubljana	„ 16.463·—
Čebelarska zadruga usl. državnih železnic	„ 2.000·—
Nabiralna akcija železničarjev in privatnikov	„ 107.482·15

Skupaj	din 455.820·15
------------------	----------------

manj 3% normalni odpis od vrednosti Mladinskega doma za 6 mesecev	„ 17.162·24
--	-------------

ter je v bilanci izkazan znesek	din 438.657·91
---	----------------

V letu 1938 so prispevali v ta fond še železničarji in privatniki	„ 11.252·45
--	-------------

tako, da dosegajo ti prispevki sedaj vsoto	din 449.910·36
--	----------------

ki se bo pa še v teku leta 1938 povišala.

7. Sklad dvomljivih terjatev

se je znižal do konca leta 1937 na znesek din 13.143·09

8. **Dolžne davščine.** Sem spada še deloma neplačani naknadno predpisani družbeni davek za leto 1934-36 v preostalem iznosu „ 386.877·50
za katerega nam je finančni minister dovolil obročno odplačevanje. Delni znesek za leto 1937 predpisanega davka v znesku „ 326.976·75
smo plačali v januarju 1938, radi česar ga izkazujemo v bilanci kot rezervo. Davčni predpis za leto 1937 smo prejeli šele v novembru 1937.

Med prehodne postavke so uvrščene še nekatere manjše postavke, ki se izravnavajo v letu 1938 „ 15.275·—

Skupaj ad 8) din 729.129·25

Skupna pasiva znašajo tedaj „ 24.461.665·85

9. Poslovni prihranek za leto 1937 znaša „ 24.321·94

Pojasnila k računu zgube in dobička.

Stroški.

1. Režija:

Osební izdatki znašajo din 3.195.778·48 in so za din 45.383·71 višji napram letu 1936, ker so nekateri uslužbenci v svoji plači vsled mnogoletne službe napredovali. Plače upravnega in nadzornega odbora so se znižale za din 4.200, enako tudi potnine za din 2.763·50. Odškodnine za razna dela so se zvišale za din 3.900·25.

Za najemnino je zadruga izdala din 86.013·50, torej za din 1.896·50 več kot v letu 1936. Stroški za kurjavo in razsvetljavo so se znižali za din 1.787·33 kljub temu, da smo imeli izdatke za novootvorjeno prodajalno na Jesenicah.

Postavka pisarniških stroškov se je znižala za din 15.545·72.

Stroški zadrugne propagande in tiska so znižani za din 12.372·78, kljub temu, da smo prispevali za Zvezino skupščino in razstavo z zneskom din 15.441·70 (Zveza je izdala za razstavo din 34.743·60).

Vzdrževanje inventarja, hiš in službene obleke izkazuje manjši izdatek za znesek din 4.959·04.

Podpore znašajo din 90.377·16 in iz dobrodelnega fonda 22.812·94 din.

Obresti Zvezi N. Z. so se zvišale za din 49.557·08, to pa predvsem radi tega, ker nam je Zveza zaračunala obresti za izposojeni kapital za zadrugno zavarovanje članov v znesku din 43.567·16. V računu dobička pa izkazujemo din 43.672·21, ki nam jih je priznala Zveza kot inkaso-provizijo na račun zavarovanja. Obresti raznim so nižje za din 4.655·60 in razen tega so obresti nam v dobro (med dohodki) višje za din 27.631·53.

Stroški za čekovni zavod so višji radi zvišanja provizije čekovnega zavoda.

Izdatki za adaptacije so večji za znesek din 29.430·70, ker smo v letu 1937 preuredili poslovne lokale v naši prodajalni gor. kol.

Zavarovalnine znašajo din 60.642'50 in so se zvišale za din 12.206.— radi zavarovanja naših novih stavb.

Ves trud in napor za čim večje štedenje pa niso mogli priti do efektnjšega izraza v stvarnem zmanjšanju stroškov radi novih davščin, ki so v letu 1937 ogromno narastle. Izdatek za davke znaša v letu 1937 ogromno vsoto din 969.876'93. Ta znesek je višji od zneska davkov v letu 1936 za din 547.312'51. Ves za leto 1937 predpisani davek smo v redu odplačali, naknadno predpisani davek za leta 1934—1936 pa odplačujemo v obrokih (letno 110.000.—) in v višini, kakor nam je to finančni minister odobril.

Odpisi od inventarja so se zvišali za din 30.937'73, to pa predvsem radi zvišane vrednosti inventarja.

Odpis od vrednosti nepremičnin se je zvišal za din 12.959'56 z ozirom na odpis nove stavbe za otvoreno prodajalno na Jesenicah.

Odpis od neizterljivih dolgov se je zvišal za din 11.007'67, ker smo morali odpisati dolgove članov, ki so umrli odnosno bili odpuščeni iz službe, to je take dolgove, ki so trenutno neizterljivi.

Pravni in drugi stroški znašajo din 16.418'25.

Dohodki.

Kosmati dobiček na blagu se je zvišal pri manufakturi in špeceriji, dočim se je pri kurivu znižal. Brutto-dobiček pri manufakturi znaša din 1.454.056'33 in je višji od brutto-dobička v letu 1936 za din 144.791'59.

Vzrok zvišanja je pripisovati znatnemu povišanju prometa pri manufakturi in špeceriji. Prihranek pri špecerijskem blagu je za din 537.650'92 višji, dočim pri kurivu za din 39.081'05 nižji od leta 1936. Glavne živilske potrebščine smo skušali tekom celega leta in še tudi pri nastopajočem porastu svetovnih tržnih cen naprej vzdrževati na čim nižjem nivoju, da je bil naš mali človek čim manj prizadet.

Mlekarna in železničarska menza izkazujeta neznatni dobiček, in sicer mlekarna din 1.964'20 in železničarska menza din 4.274'38.

Blagajniški skonto v znesku din 567.535'30 je prihranek od promptno plačanih faktur in je tudi pri tem vpoštevan letni ristorno nekaterih večjih dobaviteljev.

Na računu odpisanih dolgov so člani vplačali din 9.453'54, na računu dvomljivih terjatev pa din 11.854'73.

Končno pripominjamo, da so režijski stroški računani v % napram dejanskemu letnemu prometu padli pri osebnih izdatkih za plače upravnega in nadzornega odbora za 0.03%, pri plačah uslužbencev zadruge pa za 0.21%, dočim so stroški na davkih porastli od 0.98% v letu 1936 na 2.14% v letu 1937, tedaj za 1.16%.

V naslednjem objavljamo primerjalno tabelo blagovnega prometa v letih 1936 in 1937.

Blagovni promet.

1 9 3 6

Prodajalna:	Gotovina:	Kredit:	Skupaj:
Šiška	din 4.041.486'90	din 6.589.821'64	din 10.631.308'54
Ljubljana gl. kol.	„ 3.987.160'15	„ 7.719.075'10	„ 11.706.235'25
Maribor kor. kol.	„ 2.910.378'75	„ 5.464.068'80	„ 8.374.447'55
Maribor gl. kol.	„ 1.054.155'50	„ 1.502.893'60	„ 2.557.049'10
Špecerija skupaj	din 11.993.181'30	din 21.275.859'14	din 33.269.040'44

Prodajalna:	Gotovina:	Kredit:	Skupaj:
Man. Lb. gl. k.	„ 1,270.691·07	„ 4,976.136·56	„ 6,246.827·63
Man. Mb. kor. k.	„ 162.349·20	„ 816.021·70	„ 978.370·90
Man. Mb. gl. k.	„ 366.574·55	„ 1,400.410·50	„ 1,766.985·05
Manufaktura skupaj	din 1,799.614·82	din 7,192.568·76	din 8,992.183·58
Mlekarna	„ 7.724·50	„ 295.337—	„ 303.061·50
Prodano po nakaznicah		„ 462.500·50	„ 462.500·50
Skupaj: specerija, manufaktura, mlekarna, nakaznice	din 13,800.520·62	din 29,226.065·40	din 43,026.586·02

1 9 3 7

Prodajalna:	Gotovina:	Kredit:	Skupaj:
Špecerija:			
Šiška	din 4,053.647·10	din 6,124.513·07	din 10,178.160·17
Ljb. gl. kol.	„ 4,207.727·90	„ 7,844.934·84	„ 12,052.662·74
Jesenice	„ 405.168·95	„ 747.483·95	„ 1,152.652·90
Maribor, kor. kol.	„ 3,138.748·95	„ 5,519.495·80	„ 8,658.244·75
Maribor, gl. kol.	„ 1,082.606·80	„ 1,598.625·15	„ 2,681.231·95
Skupaj	din 12,887.899·70	din 21,835.052·81	din 34,722.952·51

Manufaktura:			
Ljb. gl. kol.	din 1,328.422·50	din 5,427.656·55	din 6,756.079·05
Maribor, kor. kol.	„ 128.634·35	„ 662.248·80	„ 790.883·15
Maribor, gl. kol.	„ 386.877·05	„ 1,690.111·10	„ 2,076.988·15
Skupaj	din 1,843.933·90	din 7,780.016·45	din 9,623.950·35
Mlekarna	din 10,155·25	din 291.604—	din 301.759·25
Prodano po nakaznicah		„ 673.607·60	„ 673.607·60

Skupaj: specerija, manufaktura, mlekarna, nakaznice:
din 14,741.988·85 din 30,580.280·86 din 45,322.269·71

Rekapitulacija:

Celot. promet v l. 1936	din 13,800.520·62	din 29,226.065·40	din 43,026.586·02
Celot. promet v l. 1937	„ 14,741.988·85	„ 30,580.280·86	„ 45,322.269·71
Prirastek	„ + 941.468·23	„ + 1,354.215·46	„ + 2,295.683·69

S tem objavljamo članom in delegatom letni račun za preteklo poslovno leto s podrobnimi pojasnili njegovih posameznih postavk. Iz letnega računa in pojasnila je razvidno, da je upravni odbor v poslovnem letu 1937 delal z vso silo na tem, da se s skrajno štednjo in dobrim gospodarstvom v združnem poslovanju dosežejo kar največji uspehi v korist članov in v dobro zadruga, torej splošnosti. Tovariše delegate naprošamo, da letni račun pazljivo prouče in ga stvarno in objektivno tolmačijo zadruginemu članstvu.

Bolj ko kedaj so nam danes potrebne lastne gospodarske ustanove, radi česar pozivljamo vse delegate in celokupno članstvo, da vse svoje delo usmerijo tako, da bo dejanski prospeh in razvoj naše zadruga čim lepši in dostojnejši. Na ta način bomo mogli postopoma v čim znatnejši meri prispevati k ublažitvi sedanjega neznosnega gospodarskega stanja naših železničarjev.

Neosnovana kritika

Neštetokrat smo priznali: kritika je potrebna! Ali kritika mora biti stvarna in se ne sme nanašati na stvari, ki so bile že ponovno pojasnjene, oziroma ki vobče ne potrebujejo pojasnil, vsaj ne za tistega, ki zna sam misliti. Trezne in samostojne presoje glede zadrugega poslovanja pa mnogi naši člani še niso navajeni.

Ob izplačevanju, oziroma obračunavanju skonta (povračila) za l. 1937 je med delom članstva zopet zavladalo običajno razburjenje. Vprašanja in očitki, ki smo jih slišali, so bili predvsem sledeči:

1. Zakaj letos manjše povračilo kot lani?
2. Zakaj je 2% razlike med skonti za kreditne in gotovinske nakupe?

3. Zakaj se niso povračila izplačala vsem članom v gotovini?

4. Zakaj sta se članom odtegnila 2% za zavarovanje?

Kot mnoga druga, bi bila tudi ta vprašanja nepotrebna, če bi bili člani pozorneje čitali svoje glasilo, v katerem bi ne bilo težko najti odgovora. Vendar naj slede na našeta konkretna vprašanja konkretni odgovori.

1. Zakaj letos manjše povračilo kot lani?

Že pred par meseci smo v „Zadrugarju“ objavili, da je v l. 1937 zadruga morala plačati Din 547.000 več davkov kot v l. 1936. Kdor si je to zapomnil, bi se prav za prav moral začuditi, da so se vzlic temu mogla izplačati tako visoka povračila. Če bi tega poviška na davkih ne bilo, bi povračila lahko znašala 5 in 7%, tedaj več kot v l. 1936.

Visoko obdavčenje zadrug so dosegli naši prijatelji trgovci — v svoji skrbi za državno blagajno.

Vemo, da trgovci s tem svojim uspehom še niso zadovoljni. Dosegli bi radi še več. Privabiti bi hoteli čim več zadrugarjev v svoje prodajalne. Z reklamo, obljubljanjem, pa še z drugimi sredstvi uspehi tudi v tem pogledu niso izključeni. Pravi zadrugarji bodo znali preценiti svojo korist in bodo vršili nadalje svojo dolžnost; kdor pa misli, da zadruga lahko dela čudeže, pa naj poskusi s trgovcem. Prepričani smo, da se bo od tam prej ali slej ozdravljen povrnil v svojo zadrugo.

2. Zakaj je 2% razlike med skonti za kreditne in gotovinske nakupe?

Upravni odbor je ravnal po sklepu občnega zbora. Sklep je bil soglasen in je imel namen, da se člani navajajo h kupovanju za gotovino. Kupovanje za gotovino je velikega vzgojnega in gospodarskega pomena, predvsem za člana samega. O tem vedo najboljše povedati naši delavci, ki se vkljub mizerni plači nočejo zadolžiti in kupujejo redno za gotovino; pravijo, da če bi začeli kupovati na kredit,

bi tonili v dolgovih. Z dobro voljo torej celo delavec spravi skupaj tisti prvih 300 ali 500 din, da začne kupovati za gotovino. Z začetkom je pa potem tudi že vse storjeno.

Razlika 2% ni nikaka „kazen“ ali zapostavljanje tistih, ki kupujejo na kredit. Ta razlika je predvsem spodbuda, da bi člani prešli h kupovanju za gotovino, šele v drugi vrsti pa povrnitev stroškov, ki jih ima zadruga pri kreditnem poslu (stroški kreditne pisarne, tiskovine odtegotovanja, obresti, dubioza).

Stvar delegatov pa je, ali se obdrži ta razlika še v naprej.

3. Zakaj se niso povračila izplačala vsem članom v gotovini?

Tudi tu upravni odbor ni postopal samovoljno, kot si nekateri mislijo, temveč se je ravnal točno po navodilih in sklepu občnega zbora. Namen sklepa je bil, da člani čimpreje odplačajo svoje dolgove v zadrugi. Večina članov je ta sklep pravilno razumela ter niso godrnjali, temveč bili veseli, da se je zmanjšalo njih breme — dolg na kartoteki. Kjer pa se je pokazalo, da član nujno potrebuje denar, s katerim je računal, tam je zadruga pomagala, kakor je vedno pomagala tudi med letom.

Onim, ki se hudujejo, bi povedali, da je naša zadruga edina v državi, ki izplačuje povračila v gotovini. Drugod jih dobe izplačane v blagu.

4. Zakaj sta se članom odtegnila 2% za zavarovanje? Največ je bilo razburjenja tam, kjer smo to najmanj pričakovali, in sicer ob obvestilu, v katerem je zadruga člane obvestila, koliko znaša do sedaj njih zavarovana vsota in koliko prispevka dobi letos vsak član za svoje zavarovanje. Člani se hudujejo, da smo jim odtegnili 2% za zavarovanje. Pa so v velikanski zmoti! Ničesar jim nismo odtegnili! Letos smo člane samo obvestili, koliko se jim piše v dobro njih zavarovalnine (preje trajne štednje), medtem ko jih o tem preje nismo obveščali. Leta in leta se je nabiral posmrtninski fond, ki je bil skupna last vseh članov in ki so ga podobno plačali vsi člani kot plačujejo sedaj prispevke za zavarovanje. Preje se ni nihče razburjal nad tem denarjem, ki je šel v skupno blagajno za posmrtninski ali za rezervni fond, danes pa so člani nestrpni, ko so zvedeli, da so lastniki tega denarja.

V letošnjem obvestilu smo točno povedali, kako izgleda račun posameznika. To so zahtevali člani sami na občnem zboru, zato bodo gotovo uvideli, da je bila njih kritika neutemeljena.

Nekateri člani ugovarjajo, da se ne strinjajo z zavarovanjem, da jih k temu nihče ne more siliti, da jih bodo že kako pokopali, da potrebujejo denar sedaj in ne pozneje, da imajo že zadosti podpornih društev in podobno.

Kolektivno zavarovanje za vse člane Nabavljalne zadruge je bilo sklenjeno soglasno na lanskem občnem zboru. To zavarovanje je samo redno nadaljevanje prejšnjega davanja posmrtnin, ki so znašale od leta 1924 do l. 1933 po 1000 din za moža in ženo, od takrat naprej pa po 20 oz. 25 % po smrti člana in 15 oz. 20 % po smrti žene. V prejšnjih letih je pokrila zadruga izplačila za posmrtnine iz posmrtninskega fonda. Ko je zadruga prišla pod davek in bi morala plačevati od vsake dotacije v posmrtninski ali rezervni fond 47 % davka, je upravni odbor s sklepom skupščine prenehal z nabiranjem posmrtninskega fonda, zato pa je uvedel trajno štednjo, s katere se je deloma krila posmrtnina, ki jo plačuje zadruga.

Pred letom je izšla uredba o nadzorstvu zavarovalnih podjetij, po kateri se bodo morale ravnati tudi vse ustanove, ki se bavijo s tem, da zagotovijo podporo za primer smrti ali bolezni. Po določbah te uredbe in po osnutkih pravilnika, ki bo tozadevno v najkrajšem času izšel, mora biti vsako davanje posmrtnin računsko pravilno utemeljeno in zasigurano. Ustanova, ki se bavi s takimi posli, se ne sme baviti še z drugimi posli, in tako bi morala naša zadruga sploh prenehati z davanjem posmrtnin. Prenehati je bilo nemogoče, kajti zadruga je imela do svojih članov obveznost, ki jo mora izpolnjevati. Pa tudi zadruga sama ima interes, da ne preneha z davanjem posmrtnin. Predvsem ima v nabranem denarju obratni kapital, ki ga skupno porablja, ima pa v tem denarju obenem delno kritje za posameznika, ki mu kreditira. Spremeniti bi morala ves svoj kreditni sistem, če bi tega ne bilo.

Zato se je upravni odbor odločil, da prilagodi in uredi davanje posmrtnin čim preje po določbah omenjene uredbe. Izbral je sistem, ki je uveden v Angliji, ter prešel na zavarovanje po naši Zvezi nabavljalnih zadrug. Našemu vzgledu so sledile tudi mnoge druge zadruge.

Radi same posmrtnine in sistema zavarovanja, ki ni članom dovolj jasen, opozarjamo na pravilnik, ki je izšel lani v številki 15. „Zadrukarja“. Vsem članom je po tem pravilniku zajamčena posmrtnina v najmanj dosedanjem iznosu 20 oziroma 25 % od povprečnega letnega konsuma po smrti člana, oziroma 15 in 20 % po smrti žene.* Ta denar

* Da bodo člani razumeli, kakó se to računa, navajamo v naslednjem primer:

Član Železnikar Karol je pristopil v zadrugo v letu 1929 in je nakupil in plačal v zadrugi sledeče:

v letu 1929 za din	7.002'—
„ „ 1930 „ „	6.418'—
„ „ 1931 „ „	9.396'—
„ „ 1932 „ „	10.951'—

Odnos . . . Din 33.767'—

se je izplačeval preje iz posmrtninskega fonda, sedaj se pa poleg tega fonda nabira še zavarovalna premija (preje trajna štednja), katero Zveza nabavljajlnih zadrug obrestuje. Ko zadruga izplača posmrtnino, se porabi sedaj predvsem zavarovana vsota, kolikor manjka, doplača iz posmrtninskega fonda. Zavarovane vsote naraščajo vsako leto z vsakim ponovnim vplačilom, tako da bo ta vsota pri nekaterih članih že v petih, pri drugih pa v 10 ali več letih prekašala dosedanjo posmrtnino 20 oz. 15 %.

Koliko znaša posmrtnina za člana danes, si lahko vsak sam izračuna. Povprečni letni konsum (najmanj 5 let) krat 20 oziroma 15 %. Kako bo v bodoče naraščala zavarovana vsota, pa je odvisno od vsakoletnega vplačila, ki se spremeni po tarifi 1-c že takoj v zavarovano vsoto. V naslednjem prinašamo ponovno to tarifo.

Tarifa 1 c

Posmrtninsko zavarovanje z enkratno premijo

Pristopna starost	Zavarovanje za 1 Din	Pristopna starost	Zavarovanje za 1 Din	Pristopna starost	Zavarovanje za 1 Din
1 — 17	3'091	35	2'242	53	1'533
18	3'049	36	2'198	54	1'500
19	3'008	37	2'151	55	1'471
20	2'963	38	2'107	56	1'440
21	2'920	39	2'062	57	1'411
22	2'878	40	2'020	58	1'382
23	2'829	41	1'978	59	1'355
24	2'782	42	1'936	60	1'328
25	2'736	43	1'896	61	1'301
26	2'685	44	1'857	62	1'275
27	2'635	45	1'817	63	1'249
28	2'584	46	1'779	64	1'224
29	2'535	47	1'742	65	1'198
30	2'484	48	1'705	66	1'173
31	2'436	49	1'668	67	1'148
32	2'387	50	1'633	68	1'123
33	2'336	51	1'599	69	1'098
34	2'291	52	1'565	70	1'071

Prenos . . . Din 33.767'—

v letu 1933 za din 9.654'—

„ „ 1934 „ „ 7.145'—

„ „ 1935 „ „ 7.465'—

„ „ 1936 „ „ 7.460'—

skupno kupljeno in že plačano din 65.487'—.

Povprečni letni nakup se dobi, ako se ta svota deli s številom let, t. j.: $65.487 : 8 = 8.185'50$. Povprečni letni konsum znaša torej din 8.185'50. Član je umrl v juniju l. 1937. Žena prejme 20% od letnega povprečnega nakupa kot posmrtnino, t. j. $8.185'50 \times 20 = \text{din } 1.637'—$. Če pa umre članu žena, je pa račun isti, samo, da prejme član po ženi 15% od letnega povprečnega nakupa.

Član je n. pr. dobil obvestilo, da znaša njegova trajna štednja iz l. 1934, 1935 in 1936 kot zavarovalnina zanj din 480'—, za ženo pa din 520'—; dalje, da znaša njegova premija (t. j. 2% od konsuma) za l. 1937 din 220'—. Koliko znaša konec l. 1937 zavarovanje za njega in njegovo ženo?

Član bo računal tako-le: polovico od svote din 220'—, t. j. din 110'— gre na račun njegovega zavarovanja, druga polovica, t. j. din 110'— pa na račun zavarovanja njegove žene. Po tem, koliko je star on oziroma njegova žena, poišče v tarifi 1 c odgovarjajoči znesek za 1 din zavarovanja. On je star n. pr. 40, žena 35 let. Od din 110'— dobi on $110 \times 2'020 =$ din 222'—, žena pa $110 \times 2'242 =$ din 247'—. Konec l. 1937 znaša tedaj skupno

zavarovanje za člana din 480'— + din 222 = din 702'—

„ ženo „ 520'— + „ 247 = „ 767'—

Člana zanima, kaj je z njegovo zavarovalnino, če izstopi. Če neha kupovati ali če izstopi, mu s tem ne zapade zavarovana vsota niti se ne zmanjša, kakor je bilo to do sedaj. Vsak član je in ostane lastnik svojega zavarovanja. Izplačilo se vrši po naši zadrugi, ki obračuna preje po pravilniku eventuelni dolg člana.

Na ta način ima zadruga za vsakega člana že garancijo za njegov dolg, ki bi nastal v zadrugi, in samo tako je mogoče, da lahko obdrži sedanji elastični način kreditiranja. Če bi ne imela take garancije, bi morala postopati bolj strogo.

V splošnem pa veljajo za razmerje med zavarovanci (našimi člani) in zavarovalnico (Zvezo nabavljalnih zadrug) splošno določbe. Na podlagi teh sme član, v kolikor ga ne veže pravilnik Nabavljalne zadruge, tudi odpovedati zavarovanje. Dobi pač temu primerno manjšo vsoto (80% premijske rezerve). Tega se bodo posluževali, ako zaidejo v stisko, člani, ki so premeščeni iz našega območja in ki ne bodo več imeli prilike, biti član zadruge drugje.

Kakor vidite, ni nikjer skritih koticov, vse je pošteno, noben član ne izgubi ničesar od tega, kar mu je bilo obljubljeno.

Naše člane samo prosimo, da se bolj zanimajo za razna taka vprašanja, ki jih objavljamo v „Zadrugarju“. S tem bo tudi odpadla podobna kritika in beganje, kar ni v čast našemu železničarju, ki ga drugi sloji radi njegove organizatorične sposobnosti tako visoko cenijo.

Ako ni članom še kaj jasno, naj nam to sporoče, nakar bodo dobili vsa pojasnila.

O KAVI.

Kava in čaj spadata med dražilne pijače. Če ju uživamo zmerno, imamo od njih korist, če ju uživamo prekomerno, zastrupljamo z njima svoj organizem. Kofein vpliva na organizem poživljajoče in se ga poslužujemo tudi v zdravilne namene. Uporablja se n. pr. kot protistrup pri zastrupljenju z alkoholom, v drugih primerih se vbrižgne bolniku v kri, da se spet vzbudi k zavesti. Kofein razširi možgansko obžilje in poživl srčno mišičje. Kri začne hitreje krožiti in človek se vrača k zavesti. Kofein draži živčno središče, ki potem refleksno poživlja ves živčni sistem. Pod vplivom kofeina tudi ledice lažje delujejo in je pritisk na vodo močnejši. Prečno ležeča miškulatura se hitreje krči in razteza, človek ima občutek, da je močnejši. Kava se rabi kot zdravilo pri srčnih krčih (angina pectoris), ki so posledica obolenja srčnih arterij. Po kofeinu se krčne žile zopet razširijo in bolniku je odleglo. Čaša kave ali skodelica čaja brez limone vpliva dobro na prebavo in razpoloženje. V času prebave je črevesno obžilje bolj močno prekrvljeno in zato možgansko manj. Kofein uredi to zadevo tako, da stisne trebušno ožilje in razširi možgansko in človek je spet bolj pri sebi.

Preobilica zaužite kave povzroči nespečnost, nervoznost, razburjenje, močno utripanje srca, včasih tudi dia-rejo in bruhanje. Zastrupljenje s kofeinom je nekoliko podobno zastrupljenju s strihninom.

Mnenja o kofeinu so zelo različna. Resnica bo, da zmerno uživanje kave koristi, prekomerno pa škoduje. Tudi ne reagira na kofein vsak človek enako. Uživajo ga naj v obliki kave sa-

mo odrasli, otroci tega dražila ne potrebujejo, saj njihovi organi sami od sebe radi mladosti dovolj živahno delujejo. Po kavi postanejo otroci nervozni, nemirni, razburljivi in bolehní. Mi pa jim pravimo, da so poredni!

Priporočljivo je kavo kupovati surovo in jo pražiti doma. Kupljena pražena kava ima po navadi umeten sijaj in dostikrat tudi umetno aromo. Prav tako je tudi z žitno kavo.

L. M.

PRIPRAVLJANJE KAVE PRI NAS IN DRUGJE.

V malokateri hiši pri nas uživajo ljudje res dobro pripravljeno kavo. Zdi se, kakor da gospodinje nimajo pravega smisla zanjo, čeprav brez nje ne morejo živeti. Niti kadar dobijo obisk v hišo, se ne potrudijo pripraviti malo boljše. Z mirnim srcem servirajo nekakšno sivo-modro tekočino brez okusa in arome. A to še ni vse. Dostikrat je kava mrzla, na vrhu ni ne smetana ne tistih okusnih živih penc, ki jih daje sveže zavreto mleko. Če se taka kava servira v zimskem času, je res muka, zaužiti jo. Tako strahansko draga kava pa tudi ni, da ne bi mogli niti gostu postreči z malo boljšo. Morda vas bo zanimalo vedeti, kako pripravljajo kavo drugje po svetu.

V Ameriki: Za vsako skodelico črne kave denejo v posodo, kjer kuhajo, samo pičlo juhino žlico zmlete kave. Kavi dodajo rumenjak in dobro premešajo ter dolijejo toliko vode, kolikor skodelic kave potrebujejo. Ko kava zavre, jo pustijo vreti deset minut ob robu štedilnika, potem pa jo odstavijo in kava je gotova.

V varčni Škotski: Posodo za kavo najprej pogrejejo, nato pa denejo vanjo na vsakega pičlega pol litra vode po eno veliko žlico zmlete kave in par zrnec soli. Kavo zalijejo s svežo zavreto vodo, dobro pomešajo in pustijo deset minut na robu vročega štedilnika. V skodelico nalijejo

najprej mleko, potem šele dodajo kavo.

Ali pa zalijejo kavo z mrzlo vodo, zavrejo in pustijo stati deset minut ob robu štedilnika.

Ali pa dodajo kavi, čim zavre, mrzlo mleko, prevrejo, pustijo, da se kava usede, jo precedijo in servirajo.

Nemci in Francozi pa jo pripravljajo na strojčku. V posodico s cedilom na dnu denejo kavo in jo zalivajo z vrelo vodo. Kava se odceja v ročko, iz katere se potem naliva v skodelice. To delo je zamudno, čeprav je tako pripravljena kava res dobra. Seveda se za tako kavo potrebuje mnogo zmlete kave.

L. M.

POMLADANSKA JEDILA

(Zapisi za 10 oseb).

Zeliščna juha.

½ kg zelišč, kot kislica, meta, melisa, krebujlica, pehtran, „limonikravt“ dalje slan krop, 10 dkg surovega masla in 7 dkg kuhanega masla ali masti, 8 dkg moke, čebula, zelenjavna juha za zaliti, sol, poper, 1½ dcl kisle smetane, sok ½ limone; 2 žemlji, 2 dkg surovega masla ali masti.

Zelišča osnažimo, skuhamo v slanem kropu in pretlačimo skozi sito ali pa drobno sesekljam. Iz masla (ali masti) in moke napravimo svetlorumeno prežganje, v katerem prepražimo malo drobno sesekljane čebule. Potem zalijemo z zelenjavno vodo (od zelišč), pridenemo pretlačena zelišča, solimo, popopravimo in dobro prevremo. Slednjič pridenemo še sesekljan zelen peteršilj, kisko smetano ter juho še po okusu okisamo z limonovim sokom in serviramo z žemljami, ki smo jih na male kocke razrezali ter na maslu ali masti prepražili.

Juha iz kislice.

Pripravimo jo na enak način kot zeliščno juho, le da uporabljamo namesto raznih zelišč samo kislico in jo

na koncu nič ne okisamo z limoninim sokom.

Špinačni ponvičnik na juhi.

6 dkg surovega ali 4 dkg kuhanega masla, 3 rumenjaki, 1 žemlja, 1 dcl mleka, špinača, slan krop, zelen peteršilj, česen, sol, poper, 2 dkg drobtin, 3 beljaki, mast in moka za pekač.

Surovo ali kuhano maslo umešamo penasto ter pridenemo polagoma v mleku namočene rumenjake, ožeto in pretlačeno žemljo, v slanem kropu kuhano ožeto in pretlačeno špinačo, sesekljan zelen peteršilj in česen. Nazadnje po okusu solimo in popravimo, narahlo primešamo še drobtinice in trd sneg iz beljakov ter denemo za prst na debelo v pekač (z mastjo namazan in z moko potresen) ter spečemo v pečici. Pečen ponviček zrežemo na poševne kocke in serviramo kot vložek poleg precejene goveje juhe ali finejše prežganke (iz masla in moke).

Skledice iz salam.

10 rezin pariške salame, 10 dkg masti, ½ kg špinače, slan krop, 7 dkg masla ali masti, 7 dkg moke, česen, zelen peteršilj, poper 1 dcl kisle smetane, 3 dkg masti, 2 jajci.

Debelo narezano pariško salamo (kožica mora biti cela!) denemo na vročo mast in hitro od obeh strani opečemo, če je treba še s kuhalnico pomagamo, da nastanejo lepe skledice. (Kožica se namreč v vroči masti skrči in vsled tega nastanejo skledice). Te skledice nadevamo tik pred serviranjem z gosto špinačo in povrhu okrasimo s pečenimi mešanimi jajci.

Špinačo pripravimo tako, da otrebljeno skuhamo v slanem kropu, nato jo odcedimo in pretlačimo skozi sito ali pa jo drobno sesekljam. Iz masla ali masti in moke pripravimo svetlo prežganje, ki ga s špinačno vodo le toliko zalijemo, da se razpusti. Pridenemo sesekljan česen, pretlačeno špinačo, sesekljan zelen peteršilj ter po

okusu solimo, popopravimo in prevremo. Nazadnje izboljšamo špinačo še s kislo smetano.

Opomba: Skledice iz salam serviramo lahko kot zakusko (predjed) ali pa s krompirjevim pirejem kot glavni red.

Špinačni narastek.

10 dkg surovega masla ali 6 dkg kuhanega masla ali masti, 5 rumenjakov, $\frac{1}{2}$ kg špinače, slan krop, zelen petršilj, 2 žemlji, 2 del mleka, sol, 2 del kisle smetane, 5 beljakov; mast in drobtine za posodo.

Surovo ali kuhano maslo (ali mast) umešamo z rumenjaki penasto. Potem pridenemo v mleku namočeni ožeti in pretlačeni žemlji, kislo smetano, kuhano, odcejeno in skozi sito pretlačeno ali drobno seseklano špinačo, poper, če je treba še malo soli in slednjič trd sneg iz beljakov. Zmes denevmo v skledo (z mastjo namazano in drobtinami potreseno) za narastke ali v navadno kozico in pečemo $\frac{1}{2}$ do $\frac{3}{4}$ ure v pečici in takoj potem serviramo v isti posodi.

Kadar pečemo narastek v kozici, jo postavimo za serviranje na velik krožnik ter jo zavijemo z ozko zloženo servijeto tako, da se vidi samo pečen narastek, ne pa posoda.

Špinačni narastek izboljšamo, če pridenemo še surovi zmesi 10 dkg kuhanega, sesekljanega prekajenega mesa. Namesto špinače uporabljamo lahko mlade prave koprive ali tudi samo del špinače in drugo regrat ali rdečo redkvico z listi vred ali liste od mangolta.

Špinačni puding.

Pripravimo zmes kot za špinačni narastek le, da jo denemo v z mastjo namazano in z drobtinami ali z moko potreseno obliko za puding in kuhamo 1 uro v pari. Kuhan puding zabelimo pred serviranjem s prepraženimi drobtinami.

Ocvrta karfijola.

3 karfijole, slan krop; vinsko testo: $1\frac{1}{2}$ del belega vina, 12 dkg moke, sol, 1 žlica olja, 2 beljaka, $\frac{1}{4}$ kg masti.

Cvet karfijole razdelimo na manjše dele, ki jih skuhamo v slanem kropu, odcedimo, potem zmočimo v vinsko testo in ocvremo v razbeljeni masti. Testo pripravimo tako, da raztepemo v lončku vino, moko, olje in sol in potem nalahko primešamo trd sneg iz beljakov.

Grah s šunko.

1 l zelenega graha, slan krop, 10 dkg surovega masla ali 7 dkg masti ali kuhanega masla, 15–20 dkg šunke ali druge prekajene svinjine, 3 dkg moke, zelen petršilj.

Svež, zelen grah skuhamo v slanem kropu. Na maslu ali masti prepražimo moko, pridenemo kuhano seseklano prekajeno meso in kuhan grah. Nato nekoliko zalijemo z grahovo vodo, pridenemo sesekljan zelen petršilj ter prevremo.

Jajčna omaka iz surovih jajc.

3 surovi rumenjaki, 2 del olja, žlica gorčice, 2 žemlji, razredčen kis, sol, 3 kuhana jajca.

Rumenjake umešamo s šibico ter vkapamo olje, da dobimo gosto majonezo, kateri primešamo potem še gorčico, v razredčenem kisu namočeni in pretlačeni žemlji, kuhane pretlačene rumenjake, sesekljan kuhane beljake in po okusu soli.

Omako spremenimo lahko po lastnem okusu tako, da ji pridenemo še več kruha ali gorčice, ali pa primešamo tudi sesekljane kisle kumarce ali gobice, ali pa ji pridenemo samo drobno zrezan drobnjak ali pa sesekljan zelen petršilj.

Jajčna omaka — iz kuhanih jajc.

6 kuhanih jajc, sol, 1 del olja, 1 žlica gorčice, 3 kisle kumarce, vinski kis.

Kuhane rumenjake pretlačimo in umešamo z oljem in soljo, nakar pri-

denemo gorčico, sesekljanu kuhano beljake in sesekljanu kumarce ter po okusu še kisa. Omaki pridenemo lahko tudi po okusu nastrganega hrena. Omako napravimo bolj izdatno, ako ji primešamo v razredčenem kislu namočeni in pretlačeni žemlji.

Mesna štruca z zelenjavo.

½ kg sveže svinjine, ½ kg govedine ali teteline, 3 žemlje ali 15 dkg kruha, 3 dcl mleka, 2 dkg masti, čebula, sol, 2—3 jajca, zelen petršilj, 1 dcl zelene graha, 1—2 korenini korenjčka, slan krop, 5—7 dkg moke ali drobtin, 10 dkg masti.

Meso hitro operemo, zrežemo in zmeljemo z mesnim strojem prav drobno. Zelen grah in ostrgan, na zelo male kocke zrezan, rdeč korenjček skuhamo — vsako posebej — v slanem kropu in odcedimo. Mesu pridemo potem v mleku ali vodi namočen, ožet in pretlačen kruh, sesekljan, na masti prepraženo čebulo, kuhan korenjček ali grah, sesekljan petršilj, jajca, po potrebi moke ali drobtin in po okusu solimo. Iz zmesi oblikujemo ne predebelo štruco (lahko tudi dve), ki jo denemo v razbeljeno mast v pekač in polijemo tudi po vrhu z vročo mastjo ter potem počasi pečemo v pečici 1 do 1½ ure in jo medtem večkrat polijemo z mastjo ter z lopatko previdno privzdignemo, da se spodaj ne prime; obračati te pečenke ne smemo, ker rada razpade. Pečenko zrežemo pred serviranjem na precej debele rezine in naložimo kot strešno opeko na ploščo. Sok pa zalijemo z zajemalko juhe, prevremo, nato precedimo in serviramo posebej poleg pečenke.

Opomba: Mesni štruci lahko pridemo tudi še malo na maslu prepraženih in mehko dušelih gobic, ali pa tudi samo eno vrsto zelenjave. Vsaka mesna štruca se lepše peče in je boljšega okusa, ako jo zavijemo še surovo v svinjsko pečko.

G. Prašnikarjeva.

ŽIMA IN VOLNA V NAŠI PRODAJALNI.

Zadnje leto se je žima zelo podražila. Najcenejše vrste stanejo danes od 10—15 din pri kilogramu več kakor preje; to pa vsled tega, ker gre mnogo žime v vojne namene. Jugoslavija dobiva žimo iz Argentiniije in Sibiriije. Navadna žima je pripravljena iz kravjih repov in prešičjih ščetin. Boljša žima je iz konjske grive in kravjih repov. Cenejša žima je mnogokrat mešana s fibrom. Fibrove nitke so kratke in trde ter neprožne.

Radi velike podražitve žime smo začeli misliti na volno. V Italiji so že od nekdaj dajali prednost volni pred žimo. Zadnja leta je Italija kupila dosti volne pri nas in jo vso porabila za bolniške postelje v bolnicah. Volnene žimnice so mehkejšje in toplejše kakor žimnične. Edino najfinejša žima se more primerjati z volno. Ker je v Italiji volna draga, si ljudje pomagajo tako, da obložijo žimnice samo na zunanji strani z volno.

Pri nas je volna po ceni. Kilogram najboljše volne stane din 42— torej je veliko cenejša kakor žima. V naši prodajalni smo preskrbeli našim članom najlepšo volno. Vsa je že kemično očiščena, razkužena in razčesana. Nobenega dela ni več z njo. V mnogih prodajalnah pa bomo našli tako volno vso zamazano in smrdečo. V njej so še odpadki in druga nesnaga. Preden bi jo mogli s pridom uporabiti, bi imeli z njo dosti dela, pa bi volna še nikoli ne bila tako higiensko čista kakor je naša.

Kadar se volna po letih uleže in je treba žimnico prenarediti, volno operemo v mlačni milnici in jo dobro speremo ter posušimo na vročem soncu. Sonce bo volno razkužilo in pa na-

rasla bo v sončni toploti, da jo bo kar preveč.

Za eno žimnico potrebujemo 15 kg žime. Dobra vrsta, ki je enaka volni, stane din 1200.—. Volne potrebujemo za eno žimnico 18 kg in nas stane v najboljši kvaliteti din 720.—.

Postelje v našem mladinskem domu v Martuljku so vse napravljene iz volne. Izkazalo se je, da smo zelo pametno ukrenili, ko smo se odločili raje za volno kakor za žimo. Prav iz tega razloga volno za žimnice priporočamo tudi našim članom. Vabimo vas, da si ogledate volno v združni prodajalni.

ZA BIRMO IN OBHAJILO.

Za birmanske in obhajilne oblecke smo dobili krepdešin v beli, nežni roza in modri barvi. Izredno lep je svileni pike v beli in modri barvi, žoržet, dagmar svila in bombažast rips.

Za dečke imamo primerno blago v črni, modri in sivi barvi, za srajčke pa svilen puplin.

Za botrce imamo v veliki izbiri razne modne svile za obleke v vseh barvah. V galanterijskem oddelku imamo lepe svilene nogavice in rokavice ter torbice.

Za birmanska darila dobite v naši prodajalni marsikaj praktičnega. Imamo tudi ure za dečke. Verižice za deklice in zapestne urice preskrbimo našim članom po naročilu. Kot darilo prihajajo v poštev tudi robčki in torbice. Tudi teh imamo v veliki izbiri. V manufakturnem oddelku dobite blago za perilo za deklice v lepih nežnih barvah. Letos so posebno lepi otroški vzorci. Toliko živahnosti ni bilo že

dolgo let v vzorcih. Blagovi so kakor pisana cvetlična polja. Otroci hočejo rož. Moda jim je letos ustregla.

Imamo tudi že lakaste čevljičke za deklice in dečke. Pa tudi iz drugega finejšega usnja v ta namen imamo čevljev dovolj na zalogi.

DAMSKE POLETNE OBLEKE.

Letos se bo nosila skoro sama svila. Tovarne so vrgle na trg same svilene izdelke. Imamo krepdešin, krepžoržet, dagmar svilo itd. Vzorci so silno živahni. Odkar je bila nastala kriza, nismo videli toliko življenja v barvah. Kriza je za nami, razpoloženje se je dvignilo, v vsaki obliki življenja je več pestrosti in razgibanosti. Spet se je pojavil turški vzorec, ki je bil vedno tako priljubljen.

Tudi blagovi za športne obleke so letos v rožastih vzorcih. Posebno lepi so v tobralko pa tudi v njegovi imitaciji. To je spet neko novo blago, ki je cenejše kakor tobralko, ima iste vzorce ali pa še lepše in je nekoliko manj debelo, kar je za obleke še bolj primerno.

Za dečve smo dobili letos nove vzorce. Nosilo se bo letos takozvano tirolsko blago. Te vzorce letos nemške tovarne forsirajo po vsem svetu. Celo na Škotskem, kjer sami proizvajajo blago preko svoje potrebe so letos sprejeli od Nemcev te vzorce. Škotkinje so se kar začudile pestrosti teh barv.

Vabimo naše članice, da si ob priliki nakupa v združni prodajalni ogledajo naše nove vzorce poletnega blaga.

Nabavljalna zadruga ima še nekaj krojev od otroške oblekce, ki je bila priobčena v lanski decemberski številki našega lista. Člani jih lahko dobijo v manufakturnem oddelku.

Razpis

za letovanje železničarske dece v Mladinskem domu Viteškega kralja Aleksandra I.
v Gozdu Martuljku.

Naš Mladinski dom stoji v Gozdu Martuljku, najlepšem alpskem predelu, 6 minut oddaljen od postajališča in ima 745 m nadmorske višine. Lasten vodovod ga oskrbuje s prvovrstno pitno vodo. Spalnice so velike, svetle in zračne, pri vsaki spalnici je posebna slačilnica in moderno urejena umivalnica. V vse prostore je napeljana električna razsvetljava, v umivalnicah in kopalnicah (kadnih in pršnih) je na razpolago topla in mrzla voda (centralno ogrevanje). Dom ima veliko in razsežno prosto teraso za sončenje, sonce je močno in bogato radioaktivno. Plavalni bazen v neposredni bližini doma vabi h kopanju na prostem, prekrasna okolica pa na daljše izlete in krajše sprehode. Prostrani lastni svet ob domu, sosednje livade, gozdovi, planinske jase in krasne gore nudijo najlepše prilike za razvedrilo v prelepi božji naravi na prostem. Klimatske in zdravstvene prilike so najprimernejše, kar vse vpliva, da se jači telo in krepi duh oslabelega in slabotnega otroka.

Sezija letovanja.

Ob velikih počitnicah bosta letos dva otroška počitniška tečaja:
za moško deco od vključno 1. do vključno 29. julija — 29 dni,
za žensko deco od vključno 3. do vključno 30. avgusta — 28 dni.

Pogoji za sprejem.

V počitniške tečaje sprejemamo slabotne, okrepitve in gorskega zraka potrebne otroke vseh železničarjev iz območja direkcije državnih železnic v Ljubljani od dovršenega 7. pa do dovršenega 16. leta starosti.

V dom se ne sprejemajo otroci, ki boleajo za nalezljivimi boleznimi, ki so duševno ali telesno anormalni, ki so nravno pokvarjeni, nesnažni, ki niso čisti (ušivi) in ki močijo posteljo.

Otroci, ki so preboleli kako infekcijsko bolezen, se sprejmejo le, ako poteče od tedaj, ko so ozdraveli in bili izpuščeni iz kontumacije, pa do odhoda v dom, najmanj en mesec in se izkažejo z zdravniškim izpričevalom, da niso več infekciozni.

Prednost pri sprejemanju uživa deca najpotrebnejših, potem pa otroci onih, ki so prispevali za gradnjo doma, v ostalem bo pa odločeval vrstni red prijave.

Najkasneje ob prihodu na letovanje v Gozd Martuljek se mora vsak otrok izkazati s potrdilom o zdravniškem pregledu; po možnosti pa naj vsak prosilec priloži to potrdilo že v svoji prijavi — prošnji za sprejem v Mladinski dom. Za izdajo potrdila naj zaprosijo roditelji pristojnega železniškega zdravnika.

Prijava.

Roditelji in skrbniki, ki želijo poslati deco na letovanje v naš Mladinski dom, morajo prijaviti svoje otroke in prositi za sprejem

1. pri dečkih najkasneje do 25. maja 1938;

2. pri deklicah najkasneje do 20. junija 1938,

in sicer pismo na naslov: Nabavljalna zadruga uslužbencev državnih železnic r. z. z o. j., Ljubljana, Masarykova cesta št. 17.

V vsaki prošnji (prijavi) se mora navesti:

a) rodbinsko in krstno ime očeta (matere, skrbnika), zvanje, službeno mesto, točen naslov, višina mesečnih prejemkov, število otrok in člani zadruge še člansko številko.

b) krstno ime otroka, ki naj se sprejme v dom, njegove točne rojstne podatke, kateri učni zavod in razred je otrok obiskoval preteklo šolsko leto, njegovo splošno zdravstveno stanje, teža in kjer je potrebno, da jih na letovanju nadzorne osebe poznajo in upoštevajo, zaupno tudi morebitne posebne lastnosti in nagnjenja otroka.

O rešitvah bo zadruga obvestila prosilce pri dečkih najkasneje do 5. junija, pri deklicah pa do 26. junija.

Vsak, kdor je prosil za sprejem v letovanjski tečaj in je bil njegov otrok sprejet, pa se kasneje premisli in otroka ne odda v dom, mora to pismeno prijaviti na gornji naslov upravnemu odboru zadruge najkasneje do 8 dni pred začetkom letovanja, ker mu sicer zadruga zaračuna in odtegne 5 dnevno oskrbnino.

Oskrbnina.

Osnovna oskrbnina znaša letos dnevno po Din 12'— za otroke delavcev, a po Din 14'— za otroke nastavljenih.

V oskrbnini je všteto prenočišče, prehrana (5 krat na dan), stalno nadzorstvo, tedensko po ena dopisnica, lahka bolniška oskrba v domu, kopanje v prostem bazenu, uporaba igrišč in igrač.

Potne stroške za vožnjo tja in nazaj plača vsak sam.

Izdatke za večja popravila oblačil in večje stroške, ki bi nastali pri težji bolezni, se zaračunajo posebej.

Da se omogoči letovanje tudi gmotno šibkejšim, je upravni odbor sklenil, da plačajo taki oskrbnino tudi lahko v 8 enakih zaporednih mesečnih obrokih. Kdor želi to ugodnost, naj zaprosi za njo že v prijavi.

Oprema.

Vso svojo opremo naj prinese otrok v nahrbtniku, kovčegu ali košari. Kovčeg oziroma košara naj ne bodo po nepotrebnem preveliki.

Dečki morajo imeti razen tega, kar imajo na sebi, še: eno obleko, plašč (dežni, pelerino ali hubertus), občutljivejši še sviter ali pulover, 1 par močnejših čevljev za daljše izlete v hribe in za primer slabega vremena, copate, po dvoje spodnjih hlač, srajc ali majic, tri pare nogavic, dve spalni srajci, 6 žepnih robcev, čepico ali klobuk, kopalne hlače, zobno ščetko in glavnik ter dve brisači.

Deklice naj imajo razen tega, kar imajo na sebi: dve oblecki (po možnosti pralni), dva predpasnika, en par močnejših čevljev za daljše izlete v hribe, copate, tri pare nogavic, po dvoje srajčk, spodnjih hlačk, spalnih srajc (pidžam), 6 žepnih robcev, čepico, kopalno obleko, plašč, zobno ščetko in glavnik ter dve brisači.

Vsak kos opreme (obleke, srajce, robci itd.) mora imeti vsite začetne črke rodbinskega in krstnega imena otroka. Dragocenih predmetov, zlatnine in nakita otroci ne smejo prinesiti seboj, denarja pa le manjše zneske za vožnje na izlete. Takoj po prihodu v dom izročijo otroci denar nadzorni osebi, kateri so prideleni.

Vsakemu otroku naj napravijo roditelji pred odhodom na letovanje seznam vse obleke in predmetov, ki jih ima, da ve otrok ob povratku, kaj mora odnesti domov.

Če igra otrok kako glasbilo, naj prinese instrument s seboj.

Nadzorstvo, razvedrilo, prehrana.

Vsak otrok mora točno upoštevati hišni in poslovni dnevni red, ki ga predpiše zadruga za letovanje.

Vodstvo doma ima pravico, poslati domov vsakega otroka, pri katerem bi se izkazalo, da njegova navzočnost slabo vpliva na drugo deco, dalje otroke, ki so močilci postelj, nesnažni, anormalni.

Na vsakih 15 do 20 otrok bo dodeljena izobrazena nadzorna oseba.

Za razvedrilo služijo otrokom izprehodi, poldnevni in celodnevni izleti, razne igre, taborni ognji, kopanje, čitanje, pripovedovanje, radio itd.

Vsakega otroka pregleda najmanj enkrat na 14 dni zdravnik. V primeru obo-
lelosti pa je zdravnik takoj na razpolago.

Otroci dobijo 5 krat na dan obilno domačo hrano.

Vsak otrok dobi v domu tedensko po eno dopisnico, ki jo mora ob določenem dnevu redno pisati domov. Malim otrokom pomaga pri pisanju nadzorni organ.

Med otroci mora vladati pravo prijateljsko razpoloženje in sloga, sestrsko in bratsko morajo podpirati drug drugega.

Obiski.

Radi domotožja, kateremu nekateri otroci ob takih prilikah kaj radi zapadejo, večkratni obiski v Mladinskem domu niso dovoljeni. Za obiske naj izberejo obiskovalci nedeljo in šele, ko je otrok že vsaj 14 dni na letovanju.

Otroke odvajati z doma, ni dovoljeno.

Obiskovalci naj ne prinašajo otrokom raznih jedil, slaščic ali pijače.

Obiskovalcem dom ne nudi prenočišča, prehrane ali drugih udobnosti. Obiskovalci se pa morejo prehraniti v domu za odrasle, ki je v neposredni bližini Mladinskega doma.

Pripombe.

1) Člani zadruge, ki žele, da jim zadruga zniža oskrbnino, morajo svojo željo v prošnji za sprejem otroka v Mladinski dom (prijavi) zadostno utemeljiti.

2) Opozarjamo končno vse, ki nameravajo prositi oblastno upravo bolniškega fonda pri direkciji državnih železnic v Ljubljani, da jim bolniški fond prispeva k stroškom za letovanje njihovih otrok v Mladinskem domu v Gozdu Martuljku, da morajo po tozadevni okrožnici bolniškega fonda vložiti svoje prošnje za prispevek, pa bodisi, da prosijo za dečke ali deklice, pri oblastni upravi bolniškega fonda najkasneje do 20. maja 1958, ker kasnejših prošenj oblastna uprava ne bi mogla več upoštevati.

Rešitve, ki jih prejmejo prosilci od oblastne uprave bolniškega fonda, morajo dotični potem priložiti prošnji, s katero prosijo zadrugo za sprejem otroka v Mladinski dom v Gozdu Martuljku. Prosilcem, ki prilože svojim prošnjam na nabavljialno zadrugo rešitve oblastne uprave bolniškega fonda, ni potrebno prilagati prošnjam potrdila o zdravniškem pregledu otroka, ker so tako potrdilo morali priložiti že prejšnji prošnji, ki so jo vložili na bolniški fond.

Redna letna skupščina

V prednjem delu smo objavili vabilo na letošnjo redno letno skupščino. Opozarjamo, da se skupščina ne bo vršila kot je bilo prvotno naznanjeno, dne 29. maja,

temveč že na praznik, dne 26. maja. Rok smo morali spremeniti, ker je na 29. maj razpisala Zveza v Beogradu letno skupščino Zveze ter se obe skupščini ne moreta vršiti isti dan in mora biti skupščina zadruga pred skupščino Zveze.

Letošnja naša skupščina bo izredne važnosti, ker je na dnevnem redu predlog mariborskih delegatov, ki zahtevajo oddelitev mariborskega okrožja od naše zadruge. Po tem predlogu naj bi se ustanovila s sedežem v Mariboru nova železničarska nabavljalna zadruga in naj bi bil delokrog te zadruge Maribor s progami Maribor-Prevalje drž. meja, št. 11j drž. meja do Celja, Pragersko-Kotoriba drž. meja in priključne stranske proge, Ljubljanski zadrugi pa bi pripadale proge južno od Celja in proga Celje-Dravograd Meža. Mariborski upravni odborniki so dostavili upravnemu odboru obširno utemeljitev zahteve in predlog za razdelitev imovine zadruge. Ta predlog upravni odbor študira. Prosimo vse delegate in člane, da tudi oni razmišljajo o zahtevi mariborskih združnikov, da bo možno na skupščini razpravljati in sklepati o njej stvarno, trezno in tako, kot zahteva da-lekosežnost predloga.

NOVA PRAVILA

Članstvo obveščamo, da je registrsko sodišče v Ljubljani potrdilo nova pravila, sprejeta na izredni skupščini dne 25. januarja 1938 in da je izvršen vpis v združni register. Nova pravila so postala s tem pravnomočna in zadruga posluje poslej po novih pravilih in novem zakonu o gospodarskih zdrugetah.

Z ozirom na nedostajanje prostora bomo priobčili bistvene razlike novih pravil napram dosedanjim v prihodnji številki „Zadrugetarja“. Ker je na dnevnem redu redne skupščine tudi točka o spremembi pravil, in to zlasti z ozirom na predlog mariborskih delegatov po delitvi naše zadruge, pravil za sedaj iz razlogov štednje še ne damo tiskati, temveč bomo stori-li to šele po redni skupščini s spremem-bami, ki bi bile na njej sprejete. Dele-gatom pa pošljemo izvod doma razmno-ženih pravil pravočasno pred skupščino.

OBVESTILO.

Člane okoliša prodajalne Jesenice obveščamo, da je delegat g. P r i m e c Janez

poverjen z nadzorstvom nad našo prodajalno na Jesenicah.

Vez, ki jo v tej funkciji tvori delegatov. Primec Ivan med člani jeseniškega okoliša in upravnim odborom, bo lahko mnogo pripomogla k utrditvi pravilnih, združnih odnošajev med članstvom in vodstvom zadruge in k uspešnemu daljnemu razvoju naše prodajalne na Jesenicah. — Člani naj se s svojimi težnjami, glede poslovanja v združni prodajalni z zaupanjem obračajo na imenovanega delegata; prosimo jih pa, da upoštevajo tudi njegova tozadevna navodila in nasvete.

TERMINI IN NAKUPI V ZADRUGI.

Članstvo naprošamo, da se točno drži terminov, torej dnevov nakupa živil v zadrugi. Članstvo s proge naj ne prihaja kupovat takrat, ko so določeni dnevi za ljubljansko članstvo in narobe, člani iz Ljubljane naj izvršijo svoje nakupe točno ob dnevih, ki so zanje določeni. Naval v trgovino, večurno čakanje na postrežbo itd. povzroča le članstvo samo, ker ne upošteva predpisanih terminov ter prihajajo člani s proge in iz Ljubljane ob istih dnevih; zato jih osebe v trgovini vzlic najboljši volji ne more postreči tako, kakor bi želeli.

PRITOŽBE.

Dogodilo se je, da se je član v trgovini nedostojno obnašal nad uslužbenci, razsajal in kričal, česar si kot zadrugetar pač ne more šteti v čast. Tudi uslužbenci morajo računati s časom in lahko odgovarjajo strankam le toliko, kar se njih posla tiče. Zato naprošamo in pričakujemo od članov, da iznesejo želje, prošnje in pritožbe radi blaga, postrežbe, obnašanja uslužbencev le v dostojnem tonu na pristojna mesta pri poslovodjih in upravnem odboru pismeno ali ustno. Vse take pritožbe se preiščejo in temeljito obravnavajo.

OREHI IN JEDRCA.

Kljub lanski razmeroma dobri letini so zaloge orehov v naši državi pred velikonočnimi prazniki skoro povsem pošle.

Glavni vzrok pomanjkanja robe je pripisovati velikemu izvozu v Nemčijo. Ker je bilo povpraševanje za orehi zlasti pred prazniki zelo veliko, robe pa je primanjkovalo, so posestniki, ki so imeli še male zaloge, izkoristili priliko in dvignili ceno celim orehom od Din 5'— na Din 8'— za kg in jedrcam od Din 18'— na Din 25'— za kg. Naša zadruga je bila založena z robo tako, da bi mogla kriti potrebo vseh članov za praznike. Ker nismo hoteli brez povoda povišati cene na škodo članstva, smo prodajali jedrca po nizki ceni Din 21'— za kg, kljub temu, da je bila prodajna cena privatnih trgovcev Din 26'— do 28'— za kg. Mnogi člani pa so vsled nizke cene nakupili robe preko svoje potrebe, in posledica tega je bila, da nam je zaloga jedrc in orehov tik pred prazniki popolnoma pošla. Podvzeli smo vse mere, da izvršimo nov nakup, pa robe ni bilo mogoče nikjer dobiti; primorani smo vsled tega prodajo orehov in jedrc ukiniti, kar naj izvoli vzeti članstvo na znanje.

KROMPIR.

Vsled posaditve je zaloga krompirja na deželi precej izčrpana. Cene so se dvignile za 15 do 20 para pri kg. Na zalogi imamo še nekaj lepega, zdravega krompirja po ugodni ceni; članom priporočamo, da ga nabavi čimpreje, ker izgleda, da se bo cena še dvignila.

MOKA.

Situacija na tržišču moke je v zadnjem času jako čvrsta; cene so se v Banatu dvignile od 15—30 Din pri 100 kg. Večji del mlinov sploh noče prodati moke, ker se težko krijejo s pšenico. Producenti pšenice nočejo prodajati, ker pričakujejo, da bodo robo lahko v kratkem prodali dražje; in res izgleda, da bo pšenica kmalu dosegla ceno preko Din 2'— za kg franko Banat. Važni vzrok dviga

cene moki pa je tudi ta, da je pričelo privilegirano izvozno društvo, kakor tudi privatni eksporterji izvažati v inozemstvo poleg pšenice tudi velike količine moke. Naša zadruga je nabavila moko za tekoči termin še po ugodni ceni in radi tega tudi nismo zvišali prodajne cene.

ŠUNKE IN MESNINA.

Letos so dobre šunke dražje kot prejšnja leta. Zadruga ne more nakupiti šunk pri posameznih mesarjih po par komadov, ker jih potrebuje za praznike ca. 400 naenkrat. Imeli smo slabe skušnje, ko smo pred leti naročali šunke pri več mesarjih. Zgodilo se je, da so bile nekatere preslane, premalo slane, imele duh pri kosti itd. Mnogo članov se je radi tega pritožilo in zahtevalo, da naročamo zanesljivo dobro blago, tudi če je cena nekaj višja.

Letos za veliko noč smo prodali ca. 400 komadov najboljših šunk, ki smo jih dobavili iz Belovara po ceni 25'— Din za kg. Niti en član, ki je kupil šunko v zadruzi, se ni pritožil radi kvalitete. V mestu so se prodajale šunke enake kvalitete po 26—28 Din.

ČEBELARJEM!

Radi povečanja čebelarstva je na prodaj skoro popolnoma nov in zelo praktičen ter lahko zlozljiv čebelnjak za 12 A. Ž. panjev. Čebelnjak je lično izdelan in vsled lahke sestave zelo pripraven za prevažanje v pašo. V njem se tudi lahko čebele prezimijo. Pojasnila v Čebelarški zadrugi usl. drž. žel. v Ljubljani.

IZ UREDNIŠTVA.

Štev. 4. „Zadrukarja“ se je zakasnila, ker je bilo treba čakati na predloge članov za letno skupščino. — Radi pomanjkanja prostora je moralo tudi mnogo predvidenega gradiva izostati.

BOTRICAM IN BOTROM sporočamo, da smo prejeli za birmance veliko izbiro raznega blaga za deklice v krepdešinu, marokenu, pikeju v vseh barvah, za dečke lahke modre kamgarne in ševiole.

POMANJKANJE MLEKA.

V drugi polovici marca ter v mesecu aprilu se je pojavilo občutno pomanjkanje mleka posebno na ljubljanskem trgu. Pomanjkanje mleka je bilo posebno občutno pred velikonočnimi prazniki, ko je bila potreba največja. Tudi našim članom nismo parkrat mogli ustreči njihovi zahtevi.

Že 7 let oddaja naša zadruga mleko članom, pa se dosedaj še ni zgodilo, da bi bilo tako pomanjkanje mleka kot letos. Kje so vzroki? Lani so kmetje le težko vsled obilice dežja posušili krmo in je bil vsled tega pridelek slabši. Druge nepravilike so se pojavile takoj letos spomladi, ko ni bilo dežja. Suhe krme je pričelo zmanjkovati. Pozno pomladi je senožeti pobelil večkrat sneg in tako ni bilo pričakovane paše, ki naj bi rešila kmeta skrbi. S temi težkočami se je morala boriti Moravska mlekarska zadruga, ki nam dobavlja mleko. Pomanjkanje mleka ni bilo samo pri nas, pač pa tudi v drugih banovinah in so morale za Vel. noč nekatere naše mlekarne pošiljati mleko v Zagreb, ker so bile razmere tam iste.

Upamo, da bodo ljubljanski člani, ki prejemajo mleko od nas, razumeli položaj in oprostili nedostatke, ki jih zadruga ni zakrivila.

IZ „ŽEGOZE“.

Članstvo obveščamo, da bomo imeli letos na razpolago ca. 10 mladih saanskih in ca. 10 solčavskih koz, vse od najboljših mater — mlekaric.

Člani „Žegoze“, ki se za te živali zanimajo in jih želijo vzeti v vzrejo, naj nam to z dopisnico javijo. Oddaja se bo vršila postopoma, ko bodo živali 3—4 mesece stare.

Vsak naročnik bo moral seveda nositi stroške za prevoz živali po železnici, oziroma jo sam prevzeti na določeni postaji in jo spraviti domov.

Poznejša zamenjava živali je nemogoča, eventuelni izgovor, da član živali ne more obdržati, ker mu ne daje mleka, se ne bo upošteval.

Kratka navodila o reji koz so bila objavljena v lanskem „Zadrugarju“, obširnejša pa bodo v kratkem izšla v brošuri.

Odbor.

Olje

Vsled novo uvedene banske trošarine na olje, ki znaša Din 1.— na l, smo bili primorani zvišati prodajno ceno jedilnemu olju.

Šivalni stroji

znamke Heid Neu ima manufaktorni oddelek zopet na zalogi.

Nabavljalna zadruga uslužbencev drž. železnic, r. z. z o. z. v Ljubljani

CENTRALA: LJUBLJANA, MASARYKOVA CESTA 17 • TELEFON ŠT. 46-52 IN 46-53

PRODAJALNE

Ljubljana:

Glav. kol., Masarykova cesta 17, telefon št. 4652-3
 Gr. kol., Bleiweisova cesta 35, telefon št. 4651

Maribor:

Koroški kol., Frankopanska c. 34, telefon št. 2061
 Glav. kol., Aleksandrova cesta 42., telefon št. 2825

Jesenice: Prešernova telefon št. 606]

Prodajamo samo članom.

CENIK št. 4

Obračunske cene veljavne od 21. aprila 1938 naprej.

Zadruga si pridržuje pravico, objavljene cene med mesecem znižati, event. zvišati.

Na reklamacije se oziramo le takoj ob prejemu blaga.

Mlevski izdelki

Moka Ogg	kg	3:50
„ Og	„	3:50
„ št. 2	„	3:30
„ št. 5	„	3:10
„ ajdova	„	5.—
„ koruzna	„	1:80
„ „ krmilna	„	1:45
„ pšenična krmilna	„	1:75
„ ržena	„	3:30
Otrobi, pšenični debeli	„	1:75
„ „ drobni	„	1:45
Zdrob, činkvantin	„	3:25
„ koruzni	„	2:50
„ pšenični	„	4:25

Testenine

Domače

Fidelini	kg	7.—
Krpice	„	7.—
Makaroni	„	7.—
Polži	„	7.—
Rezanci	„	7.—
Špageti	„	7.—
Zvezdice	„	7.—

Jajčne

Makaroni	kg	10.—
Polži	„	10.—

Jajčne v kartonih

Makaroni	kg	11.—
Špageti	„	11.—
Jajnine vseh vrst	„	17.—
A. C. „ „	„	18.—

Riž

Carolina	kg	12.—
Ia	„	8.—
Ila	„	7.—

Deželni pridelki

Čebula, egiptovska	kg	4:75
Čebulček	„	12.—
Čebula, pražena „Cepo“	doza	6.—
Česen	kg	6.—
Fižol, prepeličar	„	3:25
„ cipro	„	3:50
Grah zelen,	„	10.—
Ješprenj	„	3:75
Ješprenjek	„	7.—
Kaša	„	3:75
Koruza, debela	„	—
„ činkvantin	„	2:30
Krompir	„	1:10
Leča, Ia	„	11.—
Piča za kure	„	2.—
Ptičja hrana	„	8.—
Tropine, lanene mlete	„	2:40
Ječmen	„	2:20
Oves	„	2:10
Proso	„	2:20
Pšenica	„	2:40

Sadje južno, sušeno in sveže

Rozine, Ia	kg	14.—
Rozine, Ila	„	13.—
Slive, suhe, bosanske	„	10.—

Fige, dalmatinske	kg	5:50
Fige v vencih	„	7.—
Hruške suhe	„	5.—
Lešniki, tolčeni	„	38.—
Limone	kom.	—85
Mak, plavi	kg	13.—
Mandeljni, Ia	„	54.—
Pomaranče	kom.	—
Rožiči, celi	kg	6.—
Rožičeva moka	„	6.—

Sladkor

Kocke	kg	15:50
Sipa, drobna	„	14.—
„ debela	„	14:10
V prahu	„	15:75
Bonboni	„	25.—
„ Fourres, Ia	„	40.—
„ „ Ila	„	30.—
Kandis	kg	23.—
Margo slad	„	44.—
Šumeča limonada	kom.	1.—

Sol

Fina	kg	4.—
Morska	„	2:75

Kava

Perl	kg	70.—
Portoriko	„	80.—

Tudi blago, pri katerem cena ni označena, imamo v zalogi.

Ovomaltine, mala . . . doza	10:50
„ srednja . . . „	24—
„ velika . . . „	43—
Paradižniki, 1/8 kg . . . „	4:25
„ 1/2 „ . . . „	11—
Sir, Chalet, Ia . . . kom.	3:25
„ „ IIa . . . „	1:50
„ „ IIa . . . škatl.	7:50
„ emendolski, Ia . . . kg	26—
„ Parmezan . . . „	75—
„ stiški . . . „	24—
„ trapistovski . . . „	22—
Soda, jedilna . . . „	20—

Pudingi in pecilni praški

Citronin prašek za puding zav.	2:50
Čokoladna krema . . . „	3:50
Čokoladni prašek za puding . . . „	2:80
Malinov prašek za puding „	2:50
Mandelnov prašek za puding . . . „	2:50
Pecilni prašek . . . „	1—
Pripomoček za vkuhavanje . . . „	2—
Rumenilo . . . „	1—
Vanilijeva krema . . . „	3—
Vanilijin prašek za puding „	2:50
Vanilin sladkor . . . „	1—
Zmes za šartelj . . . „	12—

Dišave

Cimet, cel in zmlet . . . zav.	3—
Ingver . . . „	3—
Janež . . . „	2:50
Kamilce . . . kg	30—
Klinčki (žbice), celi in zmleti . . . zav.	2:50
Korjander . . . „	2:50
Kumna . . . „	2:50
Lavorjevo listje . . . „	1—
„ zrnje . . . „	1—
Mažaron . . . kg	57—
Muškatov cvet . . . zav.	3—
Muškatovi orehi . . . kom.	—60
Paprika, huda . . . zav.	3—
„ sladka . . . „	3—
Piment, cel in zmlet . . . „	2:50
Poper, „ „ „ . . . „	3—
Vanilija v šibkah velika . kom.	2—
Žafran . . . zav.	1—

Tekočine

Kis za vlaganje . . . l	3:50
„ nav., dvojno močni . . . „	3:25
„ vinski . . . „	5—

Olje, bučno . . . l	13—
„ italijansko . . . „	19—
„ namizno . . . „	14—
„ olivno Ia . . . „	19—
Francosko žganje, mala stekl.	10—
„ „ srednja „	24—
„ „ velika „	48—
Brandy, à 0'17 l . . . „	—
„ „ 0'35 l . . . „	28—
„ „ 0'70 l . . . „	46—
Liker, Balkan, grenki . l	42—
„ „ sladki . . . „	42—
„ Pelinkovec . . . „	37—
„ razni . . . „	38—
Rum Ia, à 1/2 l . . . stekl.	34—
„ Ia, „ 1 l . . . „	58—
„ IIa, „ 1/2 l . . . „	24—
Esenca za liker . . . „	5—
Rumova esenca . . . „	8—
Žganje, borovničar, à 1/2 l „	24—
„ brinjevec, „ 1/2 l „	19:50
„ hruševac „ 1/2 l „	19:50
„ slivovka, „ 1/2 l „	19:50
„ tropinovec, „ 1/2 l „	19:50
Vino, belo, štajersko . . l	12—
„ cviček . . . „	11—
„ belo, dalmatinsko . . „	—
„ Opolo . . . „	—
„ Prošek . . . „	20—
„ Vermut . . . stekl.	26—
Malinovec, à 1/2 l . . . kg	14—
„ odprti . . . „	18—
Malinov sok za kuhanje l	—
malinovca . . . stekl.	9—
Radenska voda 14/10 l . . „	7—
„ „ 1/2 l . . . „	3:50
Rogaška voda 14/10 l . . „	7—
„ „ Donati 1 l „	6:50
Grenka voda Fr. Jožefova „	11—

Potrebščine za perilo

Mila

Benzit . . . zav.	5—
Hubertus, sivo . . . kg	9—
„ navadno . . . „	11—
„ terpentin . . . „	12—
Merima . . . „	12—
Sunlight . . . zav.	2—
Schicht, navadno . . . kg	12—
„ terpentin . . . „	13—
Zlatorog, navadno . . . „	11:50
„ terpentin . . . „	13—

Pralni praški

„Ena“, milne luske . . . kg	35—
„Henko“ soda . . . zav.	3—
Lux . . . „	4:50
Perion . . . „	4:50
Persil . . . „	6—
Radion . . . „	5:25
Snežinka . . . „	4:50

„Tri,, soda . . . zav.	3—
Ženska hvala . . . „	2:50
Radost peric . . . „	2:50
Teksil . . . „	2:50

Druge potrebščine

Soda za pranje . . . kg	2—
Lug . . . „	3:75
Boraks . . . zav.	2:50
„ carski . . . škatl.	5:75
Škrob rižev . . . „	5—
„ „ „ . . . zav.	1:50
Plavilo v kockah . . . „	2:50
Plavilni papir . . . „	1:50
Pralni stroji, leseni, mali kom.	13—
„ „ „ vel. „	14—
Pralni stroji, pločev. mali „	15—
„ „ „ vel. „	17—
Vrvi za perilo . . . 15 m	Cene po kvaliteti
„ „ „ . . . 20 „	
„ „ „ . . . 25 „	
„ „ „ . . . 30 „	
„ „ „ . . . 35 „	
„ „ „ . . . 40 „	20—
Obešalniki za sušenje perila . . . kom.	
Ščipalka za perilo . . . „	

Toaletni predmeti

Milo, Bobi . . . malo kom.	2—
„ „ „ veliko „	4—
„ Favorit . . . „	8—
„ 7 cvetic . . . „	7:50
„ Glicerini . . . „	5, 9
„ kopalno . . . vel. „	12—
„ kopalno . . . mal. „	7:50
„ Ideal . . . „	17—
„ Karbol . . . „	4—
„ mandeljnov . . . „	6:50
„ Marija . . . „	10—
„ Olivia . . . mali „	4:50
„ „ „ vel. „	7—
„ domače . . . „	4:50
„ Osiris . . . „	6—
„ otroško . . . „	8—
„ za roke . . . „	4:50
„ Speick . . . „	8—
„ za britje Ia . . . „	8—
„ „ „ IIa . . . tuba	3—
Cimean, „ „ „	6:50
Chlorodont, „ „ „	6:50
Doromat, „ „ „	8:50
Kalodont, „ „ „ st.	6:50
Odol . . . mala „	22—
„ „ „ sred. „	35—
„ „ „ vel. „	65—
Olje, orehovo, pristno . . . „	8—
Olje za solnčenje in mašažo . . . „	6—
Ustna voda Cimean . . . „	18—
Kolonska voda . . . mala „	13—
„ „ „ vel. „	24—

Esenca za kolonsko vodo stekl.	16.—
Krema za kožo Cimean . doza	10.—
Krema za kožo Elida nočna tuba	13.—
Krema za kožo Elida dnevna "	12.—
Nivea krema doza	10.—
Uran " "	10.—
Parfum stekl.	16.—
Puder Elida škatl.	10.—
Vazelin doza	6.—
Šampon " zav.	3.—

Potrebščine za čevlje

Krema, črna . . . mal. škatl.	5.—
" " . . . sred. "	6.—
" " . . . vel. "	12.—
" rujava "	5.—
" rumena "	5.—
" bela "	5.—
Mast za čevlje, črna . . . "	4.—
" " " rujava . . . "	4.—
Belin zav.	2.—
Olje za mazanje podplatov stekl.	8.—
Krtače za blato kom.	4.—
" " mazanje "	1.50
" " svetljenje "	12.—
Vežalke, črne, kratke . par	1.25
" " srednje "	1.50
" " dolge "	1.75
" ružave, kratke "	1.25
" " srednje "	1.50
" " dolge "	1.75
" usnjene, črne "	2.—
" " ružave "	2.—

Razno

Barva za pirhe zav.	—75
Ostara papir "	2.50
Brusači kom.	13.—
Celofan, papir zav.	2.50
Čistilo za parkete . mal. doza	10.—
" " " . . . vel. "	20.—
Črnilo stekl.	3.—
Flit mal. doza	16.—
" " " . . . vel. "	29.—
" s škropilko kart.	51.—
" škropilka kom.	22.—
Grafit "	—50
Hobby, prašek zav.	4.—
Hranilniki kom.	40.—
Kadilo kg	30.—
Kolofonija "	7.—
Kladiva za meso kom.	12.—
Kolesa moška, kromir. "	1450.—
" damska, kromir. "	1550.—
" moška, poniklj. "	1200.—
Plašči za kolesa "	55.—
Zračnice za kolesa "	17.—
Krtače za obleko "	16.—
" " parkete "	27.—
" " ribanje "	4.—
" " " la "	5.—
" " zobe, male "	8.—
" " " velike "	12.—

Krtače za roke kom.	2.50
" " roke, dvostr. "	5.—
" „Mali sadjar“ knjiga	5.—
" „Mali vrtnar“ "	5.—
" „Mala papiga Škobčevka“ "	8.—
" „Rejec malih živali“ "	6.—
Metle, male kom.	6.—
" velike "	9.50
Metlice, otroške "	5.50
" " za obleko "	6.—
" " posodo "	1.50
Morska trava la kg	4.—
Muholovci kom.	—75
Nagrobne lučke kart.	10.—
" " v keram. "	
lončkih kom.	3.75
Nočne lučke škatl.	1.75
Obešalniki, mali kom.	2.50
Olje za šivalne stroje . . . stekl.	4.—
Omela, bombažna kom.	32.—
" mala "	12.—
" za parkete "	24.—
Omelčka za čiščenje ste-	
klenic 7.50 do 15.—	
Pasta za peči škatl.	3.—
Peharji, srednji kom.	4.—
" veliki "	4.50
Peresniki "	2.—
Pergament papir pola	1.—
Pesek za email posodo . . . zav.	1.—
" " " " "	1.50
" " " " "	2.—
" " alum. "	2.50
Pile, trioglate srednje . . . kom.	5.—
" " velike "	5.50
" plošnate, male "	9.50
" " srednje "	11.—
" " velike "	13.—
Platn. vreč. za ca 8 kg . . . "	5.—
" " " " 15 " "	8.—
" " " " 25 " "	11.50
" " " " 45 " "	17.—
Prašek za čiščenje zlata	
in srebra zav.	3.25
Prazne pušice kom.	5, 10
Predpražniki la 16.— do 49.—	
" Ila kom.	10.—
" IIIa (slama) "	4.—
Prijatelj gospodinj (za šte-	
dilnik) "	110.—
Rahljači, brez ročaja "	12.—
" z ročajem "	15.—
Semena zelenjadna zav.	1.—
" cvetlična "	1.—
" grah, fižol "	1.—
Sidol "	5.50
Svitol "	4.80
Sita patent kom.	20.—
Snažilne gobice za po-	
sodo "	1.50
Solnice, lesene "	9.—
Stručnice, male "	6.—

Stručnice, velike kom.	8.—
" srednje "	7.—
Sukanec, bel, črn	
št. 10—12 valj.	4.50
Sukanec, bel, črn	
št. 16—36 valj.	3.50
" 40—60 "	2.75
Sveče, dolge zav.	6.50
" " kom.	1.25
" kratke zav.	6.50
" " kom.	—75
Svinčniki, navadni "	1.50
" tintni "	3.50
Šivanke zav.	1.50
Šmirkovo platno, belo . . . pola	1.50
" " sivo "	2.—
Sparklet steklenice . . . kom.	150.—
" patroni, polni "	4.50
" " prazni "	2.50
Sted Regulator obroči:	
160—220 mm "	60.—
230—240 " "	75.—
Sted Regulator plošče:	
18×12 col "	115.—
21×12 " "	120.—
Tepači, mali "	8.—
" srednji "	13.—
" veliki "	18.—
Umetno gnojilo kg	2.—
Vim zav.	2.50
Vžigalice "	10.—
" " škatl.	1.—
Zobotrebci zvez.	—25
Jedilni pribor, navadni,	
alpaka in kromiran Po izbiri	

Kurivo

Drva, bukova, cela . . .	} Po dnevni cenni
„ „ žagana .	
„ mehka v kolob. .	
Premog, trboveljski, kosovec	
Dovoz se pri kurivu posebej zaračuna.	

Velika izbira manufakture, perila, nogavic, rokavic, galanterijskega blaga, dežnikov, klobukov in preprog. Emajlirana kuhinjska posoda, vse vrste porcelana, stekla, žarnice itd.

Naša prodajalna na Jesenicah, prodaja poleg špecerije tudi vse galanterijsko blago.

Naprošamo člane, da prilagajo k naročilu platnene vrečice za vse drobno blago. Vrečice lahko dobite v vseh naših prodajalnah po nizki ceni.

Svetujemo, da hranite vse mlevske izdelke odprte na zračnem in hladnem prostoru.